

Прилог 1 - Образец за Извештај од самоевалуација

До
Одборот за евалуација
Агенција за квалитет во високото образование
Кеј „Димитар Влахов“, 4
II кат Стара Комерцијална Банка
1000 Скопје

ИЗВЕШТАЈ ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Податоци за високообразовната установа	
Назив	УНИВЕРЗИТЕТ „Св. Кирил и Методиј“ – СКОПЈЕ, ЈАВНА НАУЧНА УСТАНОВА ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ
Седиште	СКОПЈЕ
Контакт-информации	ТЕЛЕФОН: +389 2 3114-733 E-MAIL: KONTAKT@IMJ.UKIM.EDU.MK
Овластено лице на установата (име и презиме, службени контакт-информации)	Д-Р ЕЛЕНА ЈОВАНОВА-ГРУЈОВСКА, Н.СОВ./РЕД.ПРОФ., ДИРЕКТОРКА НА ЈАВНАТА НАУЧНА УСТАНОВА ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ
Координатор за надворешна евалуација на установата (име и презиме, службени контакт-информации)	
Основа за надворешната евалуација	☐ Годишен план ☒ Барање на високообразовната установа ☐ Барање на Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност ☐ Барање на министерот надлежен за високото образование
Период за кој се однесува извештајот	2023/2024
Одлука за формирање стручна комисија (број на одлука и датум)	ОДЛУКА ЗА ФОРМИРАЊЕ КОМИСИЈА ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ЈНУ ИМЈ „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ БР. 02-264/1 од 26.9.2023 г.
Дали беше поднесен приговор на составот на стручната комисија за надворешна евалуација?	НЕ

Место, датум

Скопје, 2024 г.

МП

овластено лице на установата
(потпис)

Упатство за пополнување

Сите делови од Извештајот треба да бидат пополнети точно и во овој образец. Установата ги пополнува содржините означени во бела боја во долунаведените табели. За точноста на информациите одговорност сноси одговорното лице на установата.

Извештајот се доставува **на англиски јазик**. Установата може да поднесе и дополнителна верзија на македонски јазик и на јазикот што го зборуваат најмалку 20 % од граѓаните во Република Северна Македонија.

За пополнување на пријавата се користи фонт Arial Narrow, големина 10, без закосување (italic) или подвлекување (underline), со единичен (single) проред.

Објаснувањето за исполнетоста на индикаторите за стандардите за квалитет **не треба да биде подолго од една страница** по индикатор во овој образец.

За сите индикатори се прикажуваат информации, акти и други релевантни информации за последните **пет години**. Во стандардите 2, 3, 5 и 6 се оценува исполнетоста на индикаторите **за секоја студиска програма** акредитирана на високообразовната установа.

Извештајот и документацијата се доставуваат во електронска форма и во печатена форма во 2 примерока. **За доставувањето во електронска форма, корисно е сите придружни документи да бидат зачувани во еден фолдер и поврзани со линкови со овој образец. Прилозите, односно документацијата за секој индикатор во овој извештај се поврзуваат со линк до конкретниот документ (Word, PDF и сл.). Фолдерот со документите и овој извештај се доставува до Одборот за евалуација.** Пример за објаснување на исполнетост на индикатор и линкови до прилози е наведен на крајот на овој образец (Пример 2).

Именувањето на документите се врши на следниов начин: Прилог_број на индикатор_објаснување на документот (на пример, Прилог 1.2. Прашалник од спроведени евалуации).

Доколку за еден индикатор се прикачуваат повеќе документи, се применува истото правило со додавање на буква по азбучен редослед за секој дополнителен документ (на пример, Прилог. 1.2.A. Прашалник од спроведени евалуации). Именувањето се користи и во имињата на документите во фолдерот и на прилозите/линковите наведени во овој документ.

При доставувањето на прилозите, установата ги зачувува во формат што овозможува **едноставно користење на опциите за пребарување**. По исклучок, во прилозите може да се доставуваат и скенирани документи само доколку тоа е неопходно.

По потреба, покрај доставената документација, исполнетоста на наведените индикатори се проверува за време на посетата на високообразовната установа.

Изјавата за точност и вистинитост на податоците прикажани во Извештајот од самоевалуација се заверува на нотар (пример 1).

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (ги пополнува високообразовната установа)	
Назив на високообразовната установа	УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ, ЈАВНА НАУЧНА УСТАНОВА ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ, УКИМ
Седиште	Григор Прличев бр. 5, Скопје
Веб-страница	http://imj.ukim.edu.mk/

Мисија и визија на установата

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ како единствена научна установа во РС Македонија е формирана за научни истражувања на македонскиот јазик и како единствен овластен субјект за заштита на македонскиот јазик и на македонската топонимија како дел од духовното и од културното наследство на македонскиот народ.

Институтот за македонски јазик располага со огромен картотечен материјал собиран од теренот на македонското јазично подрачје на сите нивоа на јазикот. Така, покрај картотеката за изработка на Толковниот речник на македонскиот јазик, во Институтот постојат и следниве картотеки: историска картотека, картотека на народната поезија и проза, дијалектна картотека, топонимиска и антропонимиска картотека и др. Дел од овие картотеки се обработени во рамки на работата на проектите или претставуваат основа за монографски изданија, дел сè уште чекаат за обработка. Со оглед на тоа што студиите од прв степен даваат основен, но не и специјализиран и компетентен кадар за обработка на јазичен материјал, како од лексикографски аспект така и на пр. од аспект на расчитувањето средновековни текстови пишувани во скриптура континуа (*scriptura continua*), ниту доволно обучен кадар подготвен за теренски истражувања (особено важен за дијалектолошките и за ономастичките проучувања) и доволно специјализиран да се занимава посериозно со дијалектолошки, ономастички и лексиколошки анализи, сметаме дека нашите студии за втор и за трет циклус се голем придонес во креирањето на компетентен кадар. Кандидатите што ќе следат специјалистички курсеви од областа на македонскиот јазик, а во склоп на дефинираните, од наша страна, студиски програми за втор и за трет циклус студии, потоа без проблем би можеле да се вклучат и во работата на Институтот, како надворешни соработници или како редовно вработени во Институтот.

Македонскиот јазик во РС Македонија не е само средство за комуникација, тој е суштината на националниот и на културниот идентитет или, како што рекол Крсте Мисирков, нашиот патрон, нашиот јазик е нашата татковина. Затоа ја имаме предвид и потребата за изучување на македонскиот јазик како дел од културното наследство на РС Македонија (што е регулирано со Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство и со Законот за заштита на културното наследство, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/2004), а што Институтот за македонски јазик, како овластен субјект за заштита на јазикот и топонимите, го обврзува на највисоко ниво да води грижа за заштитата на македонскиот јазик на историски, географски и на современ план. Еден од главните фактори за водење грижа за македонскиот јазик е токму развивањето на свеста за значењето на македонскиот јазик, како важен и неделив сегмент од светското јазично богатство; еден од начините за постигнување на оваа цел е токму подигнувањето на нивото на образование од научната област македонистика во рамките на нашата држава.

Изучувањето на македонскиот јазик подразбира целокупност на јазичниот развој со своја историја, ономастика, лексичко богатство, дијалекти и современ развој со сите комплексности и вариетети што ги крие тој развој. Затоа, за вистински образован кадар од областа на македонистиката неопходен е повеќестран пристап кон оваа научна проблематика, а таквиот пристап целосно и комплетно може да го понуди Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ со

	својот кадар, којшто ги покрива сите подрачја на македонистиката, и со своите богати картотеки, кои го претставуваат духовното богатство на македонскиот јазик. Институтот во рамките на своето дејствување има зацртано постојано да го подигнува нивото на научноистражувачкиот процес, поттикнувајќи ги проектните активности и инсистирајќи на интензивна соработка меѓу проектите заради остварување на заедничката цел – заштита на македонскиот јазик и на правилната употреба на македонскиот јазик во сите сфери на општеството. На национално ниво, Институтот настојува активно да учествува во креирањето на јазичната политика и се залага за поголема општествена поддршка на научноистражувачките дејности поврзани со јазикот. За остварување на мисијата на Институтот од особена важност е популаризацијата на резултатите од научноистражувачката дејност, подигнувањето на јазичната култура и континуираното известување на јавноста за состојбата на јазикот. На меѓународен план, стратегијата на Институтот е насочена кон изнаоѓање можности за активно учество во меѓународни проекти. Исто така, Институтот е отворен за соработка со сите меѓународни установи и со поединци што се занимаваат со сродни, особено со славистички истражувачки теми. Целта на Институтот е да ги зацврсти врските со центрите што се занимаваат со лингвистички проучувања, да создава услови за постојан проток на идеи. Соработката и размената на кадри, кои ќе го пренесуваат искуството и резултатите од научноистражувачката дејност на меѓународно ниво, има особена важност за остварување на мисијата на Институтот. Стратегијата на Институтот е насочена кон остварување на квалитетна научноистражувачка дејност во рамки на проектите, но и надвор од нив, кон меѓународна соработка со која се овозможува обединување на научноистражувачките резултати. Достапноста на резултатите од дејноста на Институтот се остварува преку издавачката дејност. И покрај тешкотиите во однос на финансирањето, континуитетот во издавањето не е прекинат. Еден од најважните елементи за остварување на мисијата на Институтот е системското обучување научен кадар. Во 2022 година беа вработени 11 асистенти истражувачи и 2 доценти. Дел од нив (вк. 7) имаат завршено втор циклус студии во Институтот, а тројца се запишани на трет циклус студии на потпрограмата воведена од Институтот – Применета лингвистика и македонистика. Новиот кадар постепено се воведува и се обучува за работа на тековните проекти и активности на Институтот. Институтот и понатаму ќе настојува да создаде услови за примање млад соодветен кадар. Трајната грижа за научниот подмладок создава солидни темели за успешно остварување на мисијата на Институтот. Со програмите за втор и за трет циклус студии, всушност, се обучуваат млади луѓе, кои можат да се вклучат во работата на Институтот, како надворешни соработници или како редовно вработени во Институтот.
Вид на високообразовна установа (јавна, приватно-јавна непрофитна установа и приватна непрофитна установа)	Јавна научна установа ЕМБГ 4063228
Податоци за последната акредитација на установата и студиските програми на прв, втор и трет циклус студии	Акредитација на установата:

	Студиски програми на прв циклус студии: (Нема) Студиски програми на втор циклус студии: 1. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (60 ЕКТС) на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-124/7 од 12.9. 2022 г., (наш број 10-48/1 од 13.9.2022 г.) линк 2. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (120 ЕКТС), на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-125/6 од 12.9. 2022 г., (наш број 10-49/1 од 13.9.2022 г.) линк Студиски програми на трет циклус студии: 1. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика – Македонски јазик и лингвистика“, трет циклус студии на Филолошкиот факултет, Институт за македонска литература и Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, бр. 1409-415/8 од 13.3.2019 г. линк (За оваа студиска програма ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“– Скопје не располага со документација, бидејќи администрирањето на програмата се врши на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје).
Број на вработени лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност	20 научни советници/редовни професори 2 научни соработници/доценти
Број на студенти во последната учебна година, по циклус на студии	Број на студенти на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (60 ЕКТС) на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, за учебната 2023/2024 г. (1 студент) Број на студенти на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (120 ЕКТС) на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, за учебната 2023/2024 г. (нема запишани студенти). Број на студенти на студиската програма „Македонистика – Македонски јазик и лингвистика“, трет циклус студии на Филолошкиот факултет, Институт за македонска литература и Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“– Скопје, за учебната 2023/2024 г. (нема запишани студенти).
Објаснете го накратко развојот на вашата	Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ е основан во 1953 год. со цел сестрано да го проучува македонскиот јазик, да ги поттикнува творечките потфати во таа област и да се грижи за

установа (не подолго од 1 страница)	усовршување на научните и на стручните работници во него. Основните насоки по кои се одвивала дејноста на Институтот биле зацртани преку пет одделенија и тоа: Одделение за историја на македонскиот јазик, Одделение за современ македонски јазик, Одделение за дијалектологија, Одделение за лексикологија и лексикографија и Одделение за ономастика, кои работеле врз долгорочни проекти: Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција, Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи, Толковен речник на македонскиот јазик, Речник на македонската народна поезија, Македонски дијалектен атлас и Речник на имињата на населени места, односно Речник на презимињата кај Македонците. Издавачката дејност на Институтот е своевидно сведоштво за развојот на македонистичката научна мисла и таа се реализира преку постојаните едиции: Стари текстови, Посебни изданија и Јазикот наш денешен. Како органи на Институтот се: списанието Македонски јазик, кое почна да излегува во 1950 год. како билтен на Катедрата за јужнословенски јазици на Филолошкиот факултет, а од 1954 год. како орган на Институтот и последен негов број е 74; потоа списанието Македонистика во кое се објавуваат пообемни македонистички трудови и јазичен материјал од сите подрачја на македонистиката, последниот излезен број е 22; списанието <i>Etymologica Macedonica</i>, кое претставува прво списание на македонски јазик наменето за трудови од областа на македонската, балканската, словенската и индоевропската етимологија. Првиот број излезе во 2023 г. и ги содржи рубриките Поводи, Навраќања и Нови трудови. Во последната рубрика е објавен првиот дел од Македонскиот етимолошки речник, кој вклучува зборови на буквата А. Во изминатиот период во Институтот се работеше на проектите: Толковен речник на македонскиот јазик, Речникот на црковнословенскиот јазик од македонска редакција, Македонскиот дијалектен атлас, Македонските дијалекти надвор од границите на Република Македонија, Речникот на топонимите во Воденско, Речникот на синонимите во македонскиот јазик, Речникот на антонимите во македонскиот јазик и Семантичко-деривациски речник на деминутиви, хипокористици, аугментативи и пејоративи. Тековни проекти на Институтот се: Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција, Македонски дијалектен атлас (МДА), Македонските дијалекти надвор од границите на Република Македонија, Лексиката во македонската народна проза, Речник на синоними во македонскиот јазик, Речник на антонимите во македонскиот јазик, Семантичко-деривациски речник на деминутиви, хипокористици, аугментативи и пејоративи, Етимолошки речник на македонскиот јазик и Речник на топонимите од Воденско. Институтот остварува плодна соработка со сродните институции, со Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, со МАНУ, активно учествува и во работата, развојот и афирмацијата на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура со вклучување во лекторската дејност, во предавањата, со активно учество на научните конференции и сл. Меѓународната соработка на Институтот е видлива со учествата на наставниот кадар на научни собири во странство, членувањето во меѓународни редакциски одбори, во организацијата на
-------------------------------------	---

	меѓународни симпозиуми, со склучените договори за соработка на Институтот со повеќе институции, на пр. Институтот за јазици од БИХ, Филозофскиот факултет во Ниш и др. Институтот активно соработува и со Управата за заштита на културното наследство при Министерството за култура, конкретно со заштита на јазикот како духовно културно наследство, на дијалектите на македонскиот јазик, како и заштита на топонимијата на Република Северна Македонија.
Кои се вашите клучни институционални капацитети? (не подолго од 1 страница)	Во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје работи квалификуван кадар којшто, пред сè, е обучен за научноистражувачка работа на сите рамништа на македонскиот јазик. Долгогодишната работа, почнувајќи од постдипломските студии, изработката на магистерскиот труд, докторската дисертација, учеството на меѓународни и домашни научни конференции придонесоа да се оформат специјалисти лингвисти, кои во секое време се подготвени да одговорат на сите предизвици поврзани со македонскиот јазик на историски и на современ план. Научноистражувачката работа врз институтските проекти овозможи да се оформи теоретски и методолошки квалификуван наставно-научен кадар, кој има солидна теоретска подготвеност и умешност знаењата да ги пренесе во практиката, како на постдипломските студии така и во реализацијата на научни проекти и истражувања. Научно-наставниот кадар во Институтот постојано го следи развојот на современата лингвистика и сознанијата успешно ги спроведува во научниот и образовниот процес. Постдипломските студии концепциски секогаш се насочени кон интересите на постдипломците, во смисла на прецизирање на термини за кабинетска настава или консултации (заради малиот број студенти), консултативни договори за изведување на испитите (по барање на кандидатите, бидејќи повеќето од нив се во работен однос), посочување и снабдување со основна и со помошна литература, помош од советникот за постдипломски студии, од дел од стручната служба итн. Студиските програми на постдипломските студии „Македонистика со комуникологија – едногодишни и двегодишни“ се направени во согласност со најновите лингвистички проучувања, односно постојано се следат современите текови во лингвистиката и тоа се вградува во програмите. Институтот исто така има плодна издавачка дејност и изданијата секогаш им се достапни на постдипломците, во смисла на основна и помошна литература што е потребни при изработка на магистерските трудови, на семинарските трудови и на проектните задачи.
Во кои области/прашања/стандарди/индикатори вашата установа постигна најголем напредок во последните пет години? (не подолго од 1 страница)	Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје најголем напредок бележи, пред сè, во Стандардот 5, кој се однесува на научно-наставниот кадар. Имено, во текот на 2022 година ИМЈ реализираше 13 нови вработувања во делот на научно-наставниот и соработничкиот кадар (11 асистенти истражувачи и 2 научни соработници/доценти) и 3 вработувања во делот на административната служба. Со новите вработувања, всушност, се зголеми екипираноста на Институтот, бидејќи 20 години наназад немаше вработувања во делот на научно-наставниот кадар. Во меѓувреме 2 од асистентите истражувачи докторираа, а еден е во фаза пред одбрана.

	Појдовен и основен елемент за остварување на мисијата на Институтот е системското обучување на научниот кадар. Институтот и понатаму ќе настојува да создаде услови за примање млад соодветен кадар. Трајната грижа за научниот подмладок создава солидни темели за успешно остварување на мисијата на Институтот. Со дефинираните постдипломски студии, всушност, се обучуваат млади луѓе, кои можат да се вклучат во работата на Институтот, како надворешни соработници или како редовно вработени во Институтот. Институтот за македонски јазик бележи напредок и во Стандардот 6, односно се труди редовно да ги вклучи своите постдипломци во работата на проектите, во смисла на ексерпција и дигитализација на јазичен материјал, подредување картотеки или пак при теренски истражувања. Сево ова придонесува кон тоа нашите постдипломци да развиваат вештини во проучувањето на македонскиот јазик со што им се овозможува солидна основа во идната научноистражувачка работа. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ бележи напредок и во Стандардот 9, каде што е забележана соработката со други високообразовни и научни институции во земјата и во странство во врска со реализацијата и унапредувањето на студиските програми (Договор за соработка со Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Договор со Институтот за јазик при Универзитетот во Сараево, Договорот со Институтот за српски јазик, САНУ и др.). Во врска со конкретните форми на соработка, реализирани се повеќе научни конференции дома и во странство.
Кои се вашите најголеми предизвици и недостатоци? (не подолго од 1 страница)	Основен предизвик на ИМЈ е во иднина да привлекува сè поголем број постдипломци. Во оваа смисла, Институтот треба да вложи поголеми напори за популаризација на вториот и третиот циклус студии меѓу целните групи студенти од прв (и втор) циклус студии, главно на филолошките, но и на останатите сродни факултети. Од досегашното искуство може да искажеме задоволство од заинтересираноста на студентите, од нивното присуство на предавањата и на консултациите со професорите, од нивната заинтересираност за вклучување во работата на проектите на Институтот и од нивниот успех при полагањето на испитите. Но, мораме да забележиме дека постдипломците, и покрај уредно положените испити, сепак во мал број пријавуваат магистерски теми, од непознати причини. Во таа насока, се дава препорака до наставниот кадар да им даде поголем поттик на постдипломците за изработка на магистерските трудови. Исто така, мораме да забележиме дека бројот на запишани студенти секоја наставна година сè повеќе се намалува и Институтот мора да работи повеќе на ова поле. Комисијата за самоевалуација смета дека научно-истражувачката работа е вклучена во наставата, што се гледа преку предметните содржини, задолжителната и дополнителната литература, подготвувањето на студентите за научна работа, преку семинарските работи, каде што се обединуваат сознанијата од теоријата и практиката, но несомнено резултатите би биле многу поголеми, доколку има финансиска поддршка за научно-истражувачката работа, за фундаментални научноистражувачки проекти на Институтот, за набавка на понова домашна и странска литература, што ќе овозможи поголема вклученост на студентите во некои активности поврзани со институтските проекти, а ќе мотивира и поголем број студенти за запишување на програмите за втор и за

	трет циклус студии.
--	---------------------

1. СТАНДАРДИ И ИНДИКАТОРИ ЗА КВАЛИТЕТ

Стандард 1

СТАНДАРД 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
1.1. Установата има политика за обезбедување квалитет која е објавена и јавно достапна.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирана политиката на квалитет; Линк до објава на веб-страницата. 1. Правилник за политика на квалитет на УКИМ https://www.ukim.edu.mk/dokumenti/Politika_za_kvalitet.pdf 2. Правилник за квалитет на УКИМ Линк 3. Стратегиски план на УКИМ 2019 – 2023 Линк 4. Акционен план на УКИМ 2019 – 2023 Линк
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје ја регулира својата политика за обезбедување квалитет во согласност со Политиката за квалитет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што се дефинирани целите и процесите, како и активностите коишто ќе се преземаат за нивно остварување. Институтот презема активности, пред сè, поврзани со научноистражувачката дејност, како и активности за унапредување на наставно-образовниот процес и воспоставување механизми за унапредување на неговиот квалитет. Институтот е фокусиран, пред сè, на научно-истражувачка дејност, потоа на наставно-образовна дејност, издавачка дејност, како и на кадровски, просторни и технички услови за работа и подобрување на неговата видливост и препознатливост. Во реализацијата на секој аспект се применуваат начелата на транспарентност, партиципативност и инклузивност.	
Прилози Прилог 1.1.А. Совет за квалитет на ИМЈ Линк	
1.2. Установата има ефикасен и логичен систем за обезбедување квалитет на образованието. Таа користи различни алатки за оцена и унапредување на квалитетот на образованието и редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на помошните/студентски служби и општото ниво на задоволство во текот на студиите.	Информација за алатките што се користат за оцена и унапредување на квалитетот на високото образование (период на оцена, пристап итн.); Прашалник од сите спроведени самоевалуации или друга алатка којашто се користи за самоевалуација; Годишен календар на активности поврзани со обезбедувањето на квалитет. 1. Упатство за самоевалуација и обезбедување на оценување на

Активностите се спроведуваат врз база на утврден календар на активности.	квалитетот на единиците на Универзитетот https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/samo_ev/SE-upatstvo.pdf 2. Правилник за запишување и студирање на прв и на втор циклус студии УКИМ https://ukim.edu.mk/dokumentacija/74_668210497.pdf 3. Правилник за запишување и студирање на трет циклус студии УКИМ https://ukim.edu.mk/dokumentacija/75_279059274.pdf
Институтот редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на администраторот за постдипломски студии и општото ниво на задоволство во текот на студиите. Со оглед на многу малиот број постдипломци (еден или двајца во една учебна година) и со оглед на тоа што наставата се изведува кабинетски, не е возможно да се спроведува анкета. Прилози Прилог 1.2.А. Извештај од самоевалуација на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/CMS/Upload/dokumenti/Samoevaluacija_%202019-2023.pdf Прилог 1.2.Б. Студиски водич на ИМЈ Линк	
1.3. Управата на установата е посветена на развојот и унапредувањето на квалитетот на образованието. Постои култура на координација и соработка помеѓу засегнатите страни во процесот. Установата поттикнува и обезбедува вклученост на студентите, работодавците и на други релевантни институции/организации во процесот.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Примери на вклучување на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување квалитет. 1. Правилник за запишување и студирање на прв и на втор циклус студии УКИМ https://ukim.edu.mk/dokumentacija/74_668210497.pdf 2. Правилник за запишување и студирање на трет циклус студии УКИМ https://ukim.edu.mk/dokumentacija/75_279059274.pdf
Во Институтот за македонски јазик постои култура на координација и добра соработка меѓу научниот кадар и нашите постдипломци. ИМЈ поттикнува и обезбедува вклученост на постдипломците во процесот на научноистражувачката работа што се одвива низ работа на научни проекти кои се однесуваат на следниве сегменти на македонскиот јазик: дијалектологија, историја на македонскиот јазик, лексикологија и лексикографија, современ македонски јазик, ономастика, комуникологија и етимолошки проучувања. Во недостиг на подмладок во Институтот којшто траеше повеќе од две децении во времето кога сè уште Министерството за образование и наука финансираше научни проекти во националните институции, вклучително и во Институтот за македонски јазик, во работата на проектите беа вклучувани нашите постдипломци во смисла на екскерпција и дигитализација на јазичен материјал, подредување картотеки и теренски истражувања. Сево ова придонесува кон тоа нашите постдипломци да развиваат вештини во проучувањето на македонскиот јазик со што им се овозможува солидна основа во идната научноистражувачка работа. Во изминатиот период во работата на проектите на Институтот за македонски јазик беа вклучени наши постдипломци од кои еден дел од нив се наши вработени. Прилози	

Прилог 1.3.A. Студиски водич на ИМЈ Линк Прилог 1.3.B. Записник од Одборот за соработка и доверба со јавноста и Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста Линк Линк	
1.4. Во рамките на установата функционира посебно тело надлежно за развој и имплементација на политиката за обезбедување квалитет.	Акт за формирање на телото; Извештаи од неговата работа или записници од одржаните седници.
Во Институтот е формиран Совет за квалитет, чишто надлежности се утврдени со чл. 17 од Правилникот за обезбедување квалитет на УКИМ „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.	
Прилози Прилог 1.4.A. Совет за квалитет на ИМЈ Линк	
1.5. Установата редовно ги анализира информациите кои произлегуваат од системот за обезбедување на квалитет, вклучувајќи ги и статистичките информации и презема мерки за подобрување на студиските програми врз основа на тие информации. Извештајот од самоевалуација е објавен на веб-страницата на установата.	Извештај од самоевалуациите спроведени во последните пет години; Акциски план или друг релевантен документ за имплементација на заклучоците и/или препораките од самоевалуациите; Линк до извештаи од евалуациите спроведени во последните пет години. 1. Акционен план на УКИМ 2019 – 2023 https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/Strategija_i_AP/Akcionen_plan_na_UKIM_2024-2029_MK.pdf
Информациите поврзани со квалитетот на наставниот процес се содржани во последниот Извештај за самоевалуација на ИМЈ што го опфаќа периодот 2019 – 2023 година и тој е објавен на интернет-страницатата на Институтот.	
Прилози Прилог 1.5.A. Извештај од самоевалуација на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/CMS/Upload/dokumenti/Samoevaluacija_%202019-2023.pdf	
1.6. Обезбедувањето квалитет во установата претставува континуиран процес кој не завршува со извештајот од надворешната евалуација или со натамошното следење на установата. Препораките од претходната надворешна евалуација се имплементирани. Напредокот постигнат од последната надворешна евалуација е јасно демонстриран. ¹	Извештај од надворешна евалуација од претходниот период; Акциски план; Извештај за преземени мерки и активности за имплементација на Акцискиот план. 1. Надворешна евалуација УКИМ 2017 https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/samo_ev/NE-2018-UKIM-EN.pdf
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје е единствениот овластен субјект за заштита на македонскиот јазик во државава и единствен во светот кој во фокусот на својата дејност го има проучувањето и	

¹ Овој индикатор ќе биде предмет на оцена по завршувањето на првата надворешна евалуација, односно при следната надворешна евалуација на установата.

развојот на македонскиот јазик. Поради својата природа како национален институт, самиот по себе претставува фактор на влијание, па оттука воопшто не е применлива негова евалуација однадвор.

Прилози

1 Овој индикатор ќе биде предмет на оцена по завршувањето на првата надворешна евалуација односно при следната надворешна евалуација на установата.

Стандард 2

СТАНДАРД 2: КРЕИРАЊЕ, ОДОБРУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
2.1. Установата има донесен/и акт/и или правила со кој/кои се уредува постапката за изработка и одобрување на студиските програми за прв, втор и трет циклус студии (доколку е применливо).	Акт во кој е регулирано прашањето; 1. Закон за високо образование Линк 2. Правилник за задолжителните компоненти што треба да ги поседуваат студиските програми од прв, втор и трет циклус https://www.slvesnik.com.mk/issues/96633C22E9BEEF43B795F8DF33697B1E.pdf 3. Образец за акредитација на студиски програми на втор циклус студии https://www.slvesnik.com.mk/issues/96633C22E9BEEF43B795F8DF33697B1E.pdf 4. Обрасци за акредитација на студиски програми на втор циклус студии од АКВО Линк
Сите студиски програми на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје на втор (едногодишни и двегодишни) и трет циклус студии се акредитирани и се во согласност со важечките законски решенија во Република Северна Македонија. Постапката за изработка и одобрување на студиските програми за втор и трет циклус студии на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје е регулирана во согласност со членот 145 од Законот за високото образование (Сл. весник на РСМ бр. 82/18) и Упатствата, актите и правилата за поднесување и начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма од втор и трет циклус студии од Одборот за акредитација на високото образование. Основната дејност на ЈНУ ИМЈ како единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е научноистражувачката работа и наставно-образовната дејност. Изработката и одобрувањето на студиските програми на втор и трет циклус студии е од исклучителна важност со цел да се овозможи унапредување на образованието на студентите на сите студиски програми на втор и трет циклус на студии, а со тоа и зачувување и унапредување на заштитата на македонскиот јазик. Постапката за акредитација се спроведува редовно, на пет години. Сите акти и правила со кои се уредува постапката за изработка и одобрување на студиските програми за втор и трет циклус студии на ЈНУ ИМЈ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ се во согласност со наведените упатства од Агенцијата за евалуација на високото образование, т.е. Одборот за акредитација на високото образование. Документите за акредитација се подготвуваат во согласност со Правилникот за задолжителни компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и од третиот циклус студии („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/11) и во согласност со Упатството за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиските програми.	
Прилози	
2.2. Содржината на студиските програми кои се изведуваат во установата е добро осмислена и опишана. Таа е релевантна за целта на програмата и постигнување на резултатите од учењето. Целите на предметите се дефинирани и усогласени со исходот на образовниот процес (learning outcome). Студиските програми се	На постдипломските студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни и двегодишни) во последните пет години магистрирале вкупно 7 студенти, од кои еден од странство.

изработени во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академско знаење и вештини, вклучително и такви кои може да бидат преносливи, што значи дека може да влијаат врз нивниот личен развој и може да бидат применети во развојот на нивните идни професии.	
Содржината на студиските програми (целите на програмата и постигнувањето резултати) на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академско знаење и вештини. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје организира студии од втор и трет циклус: втор циклус постдипломски студии (една или две години) и трет циклус студии – докторски студии. На ниво на втор циклус егзистираат една едногодишна студиска програма (Македонистика со комуникологија – едногодишни студии) и една двегодишна студиска програма (Македонистика со комуникологија – двегодишни студии). Содржината на сите студиски програми на втор и трет циклус студии што се изведуваат во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје е солидно креирана и опишана. Таа е релевантна за целите на студиските програми и за постигнување на резултатите од учењето. Содржините на студиските програми на втор и трет циклус студии при Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се изработени во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академски знаења и вештини кои се од исклучително значење за нивниот личен и понатамошен професионален развој. Сите студиски програми поседуваат јасни и прецизни цели со цел студентот да стекне знаења, способности и вештини кои соодветствуваат на профилот на соодветната студиска програма и звањето со кое се стекнува студентот по завршувањето на студиите. Секоја студиска програма има јасно дефинирани дескриптори на квалификации согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовните квалификации (член 99 став 2 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09 и 115/10). Што се однесува до одделните предметни програми, сите предметни програми се дизајнирани со цел да ги исполнат целите на студиската програма. Кај сите предмети (задолжителни и изборни), јасно се наведени целите на предметната програма, односно компетенциите со кои студентот се стекнува по завршување на соодветната програма, понатаму содржина на предметната програма, методи на учење, начин и критериуми на оценување, како и методот на следење на квалитетот на наставата. Секоја поединечна предметна програма (задолжителна или изборна), поседува јасно наведена основна и дополнителна литература. Содржината на студиските програми ги содржи сите елементи согласно со член 140 од Законот за високото образование. Содржината на студиските програми, целта на секоја програма, постигнување на резултатите од учењето, како и сите дополнителни информации за предметните програми на сите студиски програми акредитирани на втор и трет циклус се достапни во приложените реакредитирани елаборати (од акредитацијата во 2017/2018 и последната 2022/2023 г.).	
Прилози Прилог 2.2.А. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 2.2.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк	
2.3. Студиските програми одговараат на развојните потреби на општеството и на економијата.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки. 1. Закон за високото образование Линк
Постдипломските студии на ИМЈ „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни и двегодишни) продуцираат квалитетни кадри, кои можат да се вклучат во повеќе општествени сфери, со следниве занимања: лектори по македонски јазик, предавачи по македонски јазик, лексикографи, кореспонденти, пишување говор, новинари, односи со јавноста и др. Во изминатиот период во работата на проектите на Институтот за македонски јазик беа вклучени голем број наши	

постдипломци и надворешни соработници на институтските проекти, а некои од нив од крајот на 2022 година се наши вработени.

Прилози

Прилог 2.3.А. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 2.3.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

Прилог 2.3 В Записник од Одборот за соработка и доверба со јавноста и Мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

[Линк](#) [Линк](#)

2.4. Студиските програми се изработуваат/ревидираат во соработка со студентите и другите релевантни носители на интереси (деловна заедница, државни органи и други организации). Прибраните информации се анализираат, а програмата се приспособува со цел да се избегне нејзино застарување. Процесот создава ефикасна средина за учење и поддршка на студентите.

Конкретни примери и резултати за соработка со студентите и другите носители на интереси, најдобри практики;
Релевантни извештаи или препораки;
Записници од одржани средби со студентите и другите учесници во процесот во функција на измена на студиските програми.

Со цел да се избегне застарувањето на наставните програми, научниот кадар на Институтот за македонски јазик со секоја реакредитација на постдипломските и на докторските студии внесува нови наставни содржини во согласност со современите светски текови во лингвистиката, од една страна, но и со надополнување на празнините што постојат во науката за македонскиот јазик, од друга. Кога го велиме ова, предвид ги имаме имплементирањето на вештачката интелигенција во проучувањето на македонскиот јазик, развивањето корпусна лингвистика, изработката на етимолошки речник на македонскиот јазик, како и други видови речници (дијалектолошки, ономастички, историски, двојазични, синонимен речник, антонимен речник, речник на македонската проза и др.). Студентите во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се вклучени во работата на проектот Лексиката во македонската народна проза, Македонскиот дијалектен атлас и Етимолошкиот речник. Во повеќе наврати се правени консултации со студентите за измени и дополнувања на програмите за втор и трет циклус студии, нивните мислења се земани предвид при пријавувањето на новите наставни промени.

Прилози

Прилог 2.4.А. Извештај од самоевалуација на ИМЈ

http://imj.ukim.edu.mk/CMS/Upload/dokumenti/Samoevaluacija_%202019-2023.pdf

Прилог 2.4.Б. Записник од Одборот за соработка и доверба со јавноста и мислење од Одборот за соработка и доверба со јавноста

[Линк](#) [Линк](#)

Прилог 2.4.В. Вклучување на студентите и листа на вклучени носители на интереси во изработка и ревидирање на студиските програми, табели [Линк](#)

2.5. Студиските програми користат надворешна експертиза и референци. Програмата е усогласена со најдобрите странски практики и искуства.

Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми (со прикажана основна и дополнителна литература);
Листа на надворешни/странски наставници или експерти кои се вклучени во студиските програми во последните пет години.
Конкретни примери на усогласеност на студиските програми со најдобрите странски практики и искуства.

Институтот за македонски јазик при креирањето на своите студиски програми на втор и трет циклус студии се обидува да ги вгради најдобрите практики на сродните лингвистички институти во светот. Кај студиските програми посебно е нагласена тенденцијата за нивно континуирано усовршување и реформирање, а при тој процес особено се внимава на позитивните практики од славистичките центри, со цел да бидат компатибилни со соодветните студии од областа на славистиката. Размената на знаења и корисистењето искуства од соодветните студиски програми на најценетите славистички центри (Љубљана, Загреб, Белград, Варшава, Вроцлав, Краков, Чикаго, Москва, Прага, Брно и др.) претставува основна точка од која тргнува Институтот за македонски јазик при креирањето и реакредитацијата на своите студиски програми.

Прилози

Прилог 2.5.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје [Линк](#)

Прилог 2.5.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 2.5.В. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

2.6. Студиските програми јасно го дефинираат целокупниот очекуван работен ангажман на студентот и вклучуваат добро структурирани надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии). Оптоварувањето овозможува студентот да учествува во надворешни активности за време на студиите. Практичната настава е соодветно валоризирана во оптоварувањето и нејзината реализација редовно се следи.

Приказ на очекуваното оптоварување на студентите (за сите студиски програми прикажано во број на часови [настава, часови и сл.], ЕКТС и очекувано оптоварување за совладување на предметните програми);
Приказ за вклучувањето практична настава во предметните, односно студиските програми;
Извештај за реализирана практична настава и надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии) во последните пет години за сите студиски програми.

Постдипломските студии на ИМЈ, „Македонистика со комуникологија (едногодишни и двегодишни)“, им овозможуваат на постдипломците стекнување вештини и знаења за прочување и научно истражување на македонскиот јазик на сите негови рамништа. Оптоварувањето им овозможува на постдипломците да учествуваат и во други активности надвор од студирањето. Така, поголем дел од нив се вклучуваат во наставата по македонски јазик во основното и во средното образование, дел од нив работат како новинари и лектори во јавните сервиси, дел како лица задолжени за односи со јавноста и како агенти во маркетиншки агенции. Системот на студирање на вториот циклус студии е согласно со Болоњскиот процес и Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС) и е опишан детално во елаборатите на студиските програми. Напредувањето на студентите е според освоените ЕКТС-кредити. Со запишување на студентите на втор циклус студии, тие имаат можност да го надградуваат своето практично знаење со знаењето што го стекнале на додипломските студии. Со нумеричките вредности на секој предмет, ЕКТС-кредитите го претставуваат обемот на работа што студентот мора да го реализира за да го положи испитот.

Прилози

Прилог 2.6.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје [Линк](#)

Прилог 2.6.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 2.6.В. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

Прилог 2.6.Г. Преглед на реализирана практична настава и надворешни активности [Линк](#)

2.7. Информациите за студиската програма објавени на веб-страницата на установата кореспондираат со официјалните записи. Информациите се објавени и на јазикот на кој се изведува програмата.	Линк до веб-страница каде што се објавени наведените информации.²
Сите информации за студиските програми на втор и трет циклус студии навремено се објавуваат на интернет-страницата на Институтот и тие кореспондираат со официјалните записи. Информациите се објавени и на јазикот на кој се изведува програмата. За секоја студиска програма е прикачен елаборатот, потребните задолжителни и изборни предмети со соодветните кредити, содржината на секој предмет со наставниците, како и сите документи што се неопходни за информирање на студентите во врска со вториот и третиот циклус студии.	
Прилози Прилог 2.7.А. Веб-страница ИМЈ Линк Прилог 2.7.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 2.7.В. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк	
2.8. Високообразовните установи ги следат и периодично ги ревидираат своите студиски програми со цел да ги постигнат поставените цели и да ги задоволат потребите на студентите и на општествената заедница. Ревизијата е насочена кон континуирано подобрување на студиските програми. За активностите што се планираат или се преземаат врз основа на ревизијата треба да се информираат сите засегнати учесници.	Извештаи за спроведена настава или информација за следењето на изведувањето на наставата; Индикатори и заклучоци; Приказ на ревидирани студиски програми во последните пет години со информации за природата на измената, причините за спроведените промени и очекуваните резултати.
Програмите на постдипломските студии на ИМЈ постојано се следат и повремено се коригираат со цел да се вградат современите нови сознанија во рамките на светската лингвистика, како и да се одговори на потребите на студентите во рамките на законски предвидените рокови за акредитација, односно реакредитација на студиските програми. За сите промени и студентите и професорите навремено се известени на веб-локацијата на ИМЈ, која е јавно достапна за сите заинтересирани. Наставните содржини за секој од предметите им обезбедуваат на постдипломците да се стекнат со суштински знаења од теоријата и практиката што им служат за носење нови практични решенија, особено во Правописот на македонскиот јазик, како и при вршење лектура на текстови. Се практикува редовно дополнување на литературата со тековни материјали и публикации, со цел студентите да имаат увид во современите текови во лингвистиката, како и да можат да одговорат на предизвиците на новото време и технологии. Постапката за акредитација/реакредитација се спроведува редовно на пет години, којашто, според упатствата, започнува една година пред истекот на тековната акредитација на соодветната студиска програма. На вториот циклус студии на ИМЈ егзистираат две студиски програми „Македонистика со комуникологија“	

² Стручната комисија може да побара координаторот при АКВО да ги спореди објавените информации со официјалните записи во АКВО.

– едногодишни“ и „Македонистика со комуникологија – двегодишни“.

Со оглед на тоа што во последниве пет години не се формирани групи за спроведување настава (поради малиот број запишани студенти), наставата се одвива кабинетски во консултации со предметниот наставник. За време на пандемијата, што беше прогласена на 11 март 2020 год. со одлука на Владата на РС Македонија, испитите се полагаа преку користење соодветни платформи за електронска двонасочна комуникација во согласност со мерките на надлежните органи во Република Северна Македонија за спречување на внесување и ширење на корона-вирусот и Правилникот за начинот на реализација на дејностите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и единиците во неговиот состав. Во овие новонастанати услови кога реализирањето на испитната сесија не беше можно да биде онлајн или, пак, по барање на студентите на постдипломските студии, таа се реализираше со физичко присуство, а во согласност со донесениот протокол за работа.

Прилози

Прилог 2.8.А. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (60 ЕКТС) на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-124/7 од 12.9. 2022 г., (наш број 10-48/1 од 13.9.2022 г.)

[Линк](#)

Прилог 2.8.Б. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (120 ЕКТС), на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-125/6 од 12.9. 2022 г., (наш број 10-49/1 од 13.9.2022 г.) [Линк](#)

Прилог 2.8.В. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика – Македонски јазик и лингвистика“, трет циклус студии на Филолошкиот факултет, Институт за македонска литература и Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, бр. 1409-415/8 од 13.3.2019 г. [Линк](#)

Прилог 2.8.Г. Студиски водич на ИМЈ

[Линк](#)

2.9. Статистичките податоци (бројот на предмети што се реализираат, бројот на студенти, оцени, број и причини за напуштање на студиите итн.) редовно се следат и системски се анализираат.

Статистички податоци (бројот на предмети што се реализираат, бројот на студенти, просечни оцени по предмети, број и причини за напуштање на студиите итн.) по академски години за последните пет години.

Во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје редовно се прибираат статистички податоци кои понатаму се следат и системски се анализираат, а потоа служат за носење соодветни одлуки базирани на податоци. Во поглед на студиските програми, Институтот за македонски јазик редовно го следи бројот на студенти (новозапишани, магистрирани, докторирани), бројот на предмети што се реализираат во секој семестар, просечна оценка итн. Добиените податоци претставуваат основа за носење соодветни одлуки во насока на унапредување на студиските програми.

Втор циклус студии

Во учебната 2022/2023 на втор циклус студии (прв и втор уписан рок) се запишале вкупно 4 студенти. Од вкупниот број запишани студенти, 3 студенти се запишале на едногодишни студии и 1 студент се запишал на двегодишни студии.

Во учебната 2023/2024 на втор циклус студии, на студиската програма „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни студии) се запишал 1 студент.

Интересот за запишување на вториот циклус студии споредено со состојбите пред десетина години покажува намален интерес. Со иновирање на програмите се очекува да има поголем интерес при запишувањето на втор циклус студии во периодот што следува. Секако, треба да се има предвид и генералниот тренд на ниво на државата за опаѓање на бројот на студенти.

Во 2023 година во Институтот магистрирале двајца студенти на студиската програма „Македонистика со комуникологија“ – едногодишни студии.

Во 2024 година во Институтот магистрирал еден студент на студиската програма „Македонистика со комуникологија“ – едногодишни студии.

Трет циклус
Администрирањето на трет циклус студии е на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Прилози

Прилог 2.9.A. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)
 Прилог 2.9.B. IKnow [Линк](#)
 Прилог 2.9.B. Статистички податоци и просечни оценки по предмети [Линк](#)

Стандард 3

СТАНДАРД 3: УЧЕЊЕ, НАСТАВА И ВРЕДНУВАЊЕ НАСОЧЕНИ КОН СТУДЕНТОТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
3.1. Установата има развиен механизам кој гарантира дека програмите се изведуваат на начин со кој се мотивираат студентите да земат активно учество во креирањето на процесот на учење и дека оценувањето на студентите го отсликува овој процес.	Приказ на системот за изведување настава на ниво на установа; Акт/правила/стандарди или индикатори за квалитет во наставата; Конкретни примери за активно учество на студентите во процесот на учење. 1. Закон за високо образование Линк
Главни носители на наставно-образовниот процес на ИМЈ се посебните одделенија врз коишто е конципирана работата на ИМЈ од самото негово основање во 1953 година, а тоа се: Современ македонски јазик, Историја на македонскиот јазик, Дијалектологија, Лексикологија и лексикографија, Ономастика, Комуникологија и Етимологија (со последната систематизација се преименувани во области). Овие области се дефинирани во Статутот на ИМЈ, во кој се поместени: надлежностите на Институтот, во насока на наставно-образовната дејност, како и механизмите што ги мотивираат студентите да земат активно учество во креирањето на процесот на учење. Изведувањето на наставата е според одредбите од Законот за високото образование, како и според елаборатите за постдипломските студии. За наставните содржини и процесот на оценување, студентите на постдипломските студии на ИМЈ подетално можат да се информираат од Водичот на студиите, како и од елаборатите за постдипломските студии на ИМЈ, „Македонистика со комуникологија (едногодишни и двегодишни)“. Со оглед на тоа што ИМЈ е вклучен само во вториот циклус студии, кој не е задолжителен, па во врска со индикаторот за оценување од страна на студентите не можеме да одговориме поради малиот број запишани постдипломци кои следат кабинетска настава, главно со консултации со предметниот професор.	
Прилози Прилог 3.1.A. Статут и статутарна одлука Линк Линк Прилог 3.1.B. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк Прилог 3.1.B. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 3.1.G. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк Прилог 3.1.D. Студиски водич на ИМЈ Линк	
3.2. Установата ја почитува разликноста на студентите и нивните потреби, овозможува флексибилни пристапи на учење. Се користат различни модели на реализација на настава онаму каде што е тоа возможно,	Приказ на реализацијата на наставата за секоја студиска програма одделно; Опис на начините на изведување на наставата за сите студиски програми; Конкретни примери за иновативни методи во изведување на

како и мноштво педагошки методи.	наставата. 1. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк 2. Правилник за запишување и студирање на трет циклус Линк
Во ИМЈ на постдипломски студии, главно, се запишуваат вонредни студенти, кои најчесто се во работен однос, и се повозрасни од 25 години. Меѓу досега запишаните студенти немаме лица со посебни потреби, иако ИМЈ поседува пристапна патека и тоалет за инвалидизирани лица. Што се однесува до соодветни пристапи за учење, ИМЈ нема развиено вакви можности за овие категории студенти. Уште пред пандемијата, ИМЈ покажа флексибилност во однос на спроведувањето на наставата. Поради малиот број постдипломци, предметните професори држеа настава по молба на студентите и со физичко присуство, но и на соодветните двонасочни онлајн-платформи. Предавачите на ИМЈ секогаш се подготвени да им излезат во пресрет на барањата на своите постдипломци, почнувајќи од помош со стручна литература по соодветниот предмет до дефинирање на времето за полагање испит и консултации во зависност од можноста на кандидатите (во попладневните часови, во неработни денови и сл.).	
Прилози Прилог 3.2.A. Студиски водич на ИМЈ Линк Прилог 3.2.B. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 3.2.B. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк	
3.3. Установата редовно врши адаптација на начините на изведување настава. Наставата се темели на интерактивно учење и учење ориентирано кон студентот. Пристапот на учењето е фокусиран на студентот, развојот на неговите вештини и компетенции. Пристапот е интердисциплинарен, базиран на студии на случај (case study) приспособен на циклусот на студии. Студиската програма вклучува и учење базирано на проекти.	Примери на студии на случај кои се користат во наставата, реализирани проекти во наставата или други методи релевантни за студиската програма и сл.; Примери/извештај за следење на наставата и постапување по слабости; Примери на извршена адаптација на начините на изведување на наставата.
Поради малиот број студенти, наставата се одвива кабинетски, а во случај на формирање група, ИМЈ има солидни просторни и технички капацитети за изведување настава (амфитеатар, училница, библиотека, читална, како и дигитални табли, проектори, преносни компјутери и сл.). Повремено студентите за потребите на проектите што се работат во ИМЈ се ангажирани во ексцерпција и дигитализација на јазичен материјал, подредување картотеки и теренски истражувања и миниистражувања кои ги презентираат преку изработка на семинарски работи и проектни задачи, кои најчесто партиципираат во нивните магистерски трудови. Поради интердисциплинарниот карактер на нашите постдипломски студии, кај нас се запишуваат и студенти кои не ги завршиле додипломските студии на филолошките факултети, туку бележиме и студенти кои доаѓаат од други факултети: социологија, педагошки факултет, туризам и менаџмент, правен, новинарство и др.	
Прилози Прилог 3.3.A. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 3.3.B. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк Прилог 3.3.B. Студиски водич на ИМЈ Линк	

Прилог 3.3.Г. Извештај од самоевалуација на ИМЈ

http://imj.ukim.edu.mk/CMS/Upload/dokumenti/Samoevaluacija_%202019-2023.pdf

3.4. Сите кои учествуваат во оценувањето на студентите (наставници, соработници итн.), се запознаени со постојните методи на тестирање и испитување и добиваат поддршка во развивањето сопствени вештини во ова поле; оценувањето вклучува различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.

Преглед на методите на оценување и испитување на студентите за секој предмет од студиската програми со приказ на различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.

Начинот на оценување го осмислува предметниот наставник, односно наставници за секоја предметна програма одделно. Наставниците ја имаат слободата во самостојно утврдување на различни формални алатки за оценување и се одговорни за нивното доследно спроведување. Во рамките на горенаведениот воспоставен систем на контрола на квалитетот на наставата, вклучено е и соодветно документирање на проверките на знаењето, и тоа исто така ќе биде предмет на анализа во текот на самоевалуацискиот процес.

Прилози

Прилог 3.4.А. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 3.4.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

Прилог 3.4.В. Студиски водич на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 3.4.Г. Преглед на методите на оценување и испитување на студентите [Линк](#)

3.5. Критериумите и методите на вреднување и оценување на студентите се однапред објавени и познати.

Линк до веб-страница или друг документ во кој се опишани критериумите и методите на вреднување и оценување.

1. Веб-страница на ИМЈ „Крсте Мисирков“, [Линк](#)

2. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии [Линк](#)

3. Правилник за запишување и студирање на трет циклус студии [Линк](#)

Деталните начини/пристапи во оценувањето за вториот циклус студии се презентирани во Елаборатот за акредитација на двете студиски програми посебно, како и во Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв и втор циклус студии „Македонистика со комуникологија – едногодишни и двегодишни“ на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2020 година.

Во овие два документа јасно и детално за секоја студиска програма се елаборирани пристапите во оценување и начинот на формирање оценка на студентите и нивната приспособеност кон целите на секој предмет посебно.

Прилози

Прилог 3.5.А. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 3.5.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

3.6. Оценувањето им овозможува на студентите да го демонстрираат степенот на постигнати резултати од учењето. Студентите добиваат повратни информации кои, по потреба се поврзани со совети за понатамошниот процес на учење. Оценувањето се спроведува доследно и праведно за сите студенти, во согласност со постојните процедури. Резултатите ги исполнуваат очекуваните исходи од учењето. Начинот на оценување е приспособен на целите на предметите. Каде што е возможно, оценувањето се спроведува од страна на повеќе испитувачи.	Просечни оценки постигнати од студентите по предмет за сите студиски програми, по академска година за последните пет години (доколку е применливо); 1. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк 2. Правилник за запишување и студирање на трет циклус студии Линк
Предметните наставници се должни проверките на знаење да ги спроведуваат на начинот што е пропишан во студиската програма и во согласност со соодветните законски и подзаконски акти. Резултатите од проверките на знаење и завршните оценки наставниците им ги соопштуваат на постдипломците веднаш по завршувањето на испитот што се должи на малиот број постдипломски кандидати. Наставникот потоа ја впишува оценката во индексот, како и во системот за евиденција на УКИМ, односно во електронскиот систем IKnow. Просечните оценки постигнати од студентите по предмет за сите студиски програми кои се спроведуваат во ИМЈ се прикажани подетално во Стандард 2, Табела 2.9.Б. Во студиската програма „Македонистика со комуникологија (едногодишни и двегодишни студии)“ постојат предмети каде што оценувањето се спроведува од повеќе испитувачи (ова е прикажано во елаборатите дадени во прилог).	
Прилози Прилог 3.6.А. Стандард 2, табела 2.9.Б. Линк Прилог 3.6.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) Линк Прилог 3.6.В. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) Линк	
3.7. Во установата постои формална процедура за жалба, вклучувајќи и пријава на корупција од студентите на сите видови студии. Системот е функционален и ефикасен.	Акт во кој е регулирана постапката по жалба од студентите; Акти за спречување на корупцијата на установата; Приказ на поднесени жалби на студенти, вклучувајќи и пријави на корупција во последните пет години со процент на позитивно и негативно решени жалби; Приказ на пријави на корупција во установата. 1. Правилник за работата и надоместокот на овластено лице за прием на пријави на корупција на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Линк 2. Етички кодекс на УКИМ Линк 3. Правилник за родова еднаквост УКИМ Линк 4. Антикорупциска програма на УКИМ Линк
Во досегашната практика студентите за каков и да е проблем поврзан со наставата преку советникот за магистерски	

и докторски студии се обраќаат до деканот (директорот на ИМЈ), по што тој постапува според објективните можности и во рамките на законската регулатива. Студентите можат да укажуваат на какви било негативни појави, но досега, вклучувајќи го изминатиов петгодишен период, немало официјално никаква пријава за корупција или какво било друго недозволиво однесување од страна на професорите на ИМЈ.

Институтот спроведува политика на етичко работење и на сузбивање на корупцијата со примена на универзитетските акти, како што се: Правилникот за работата и надоместокот на овластено лице за прием на пријави на корупција на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Етичкиот кодекс, Планот за родова еднаквост и Антикорупциската програма, чии линкови се дадени во прилог. Сите овие акти се достапни на веб-локацијата на УКИМ.

Прилози

Стандард 4

СТАНДАРД 4: ЗАПИШУВАЊЕ И НАПРЕДУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ, ДИПЛОМИ И СЕРТИФИКАТИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
4.1. Високообразовната установа соодветно ги спроведува однапред утврдените и објавени прописи што ги покриваат сите фази на студирањето, т.е. запишувањето, напредувањето за време на студиите, дипломата и сертификатите. Прописите се јавно достапни.	Акт во кој е регулирано прашањето; Линк до веб-страница на објавата. 1. Закон за високо образование (консолидиран текст) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018 и „Службен весник на РСМ“ бр. 178/2021). https://mon.gov.mk/page/?id=2055 2. Правилник за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 102/2018) https://www.slvesnik.com.mk/issues/751f8cc071e44013865e3b3401f440a3.pdf 3. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк 4. Веб-страница на ИМЈ (Втор циклус студии) Линк
Запишувањето на студентите, како и издавањето на соодветните јавни исправи (уверенија и дипломи) во ИМЈ се спроведува во согласност со одредбите на: Законот за високото образование, Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи, Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Уписот на студентите за постдипломски студии се спроведува врз основа на Конкурс што го објавува Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по претходна Одлука на Владата на РСМ. Во конкурсот детално се дадени условите што треба да ги исполнат кандидатите при уписот, како и попис на потребните документи и финансиски надоместоци што кандидатите треба да ги достават при пријавувањето и при запишувањето на постдипломските студии. Целата процедура се одвива преку универзитетската електронска платформа iKnow. Актите што ја регулираат оваа проблематика донесени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се достапни и на веб-локацијата на ИМЈ.	
Прилози	
4.2. Установата има развиено функционална постапка и/или алатки за собирање и следење и за напредок на студентот и	

дејствува врз основа на добиените информации.	Информација за постоење соодветни алатки за следење на напредокот на студентот; Доказ дека системот е функционален. 1. Закон за високо образование -Линк 2. Правилник за водење евиденции за високото образование Линк 3. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк 4. Правилник за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје https://www.slvesnik.com.mk/issues/751f8cc071e44013865e3b3401f440a3.pdf 5. Студентско досие во електронска и хартиена форма (согласно со Член 159 од Законот за високото образование) Линк 6. IKnow-систем Линк 7. Упатството за користење на интегрираниот систем за студентски сервиси iKnow https://ukim.edu.mk/dokumenti_m/Upatstvo_IKNOW.pdf
---	--

Во ИМЈ следењето и водењето евиденција за напредокот на студентите на втор циклус студии (постдипломски студии) се врши согласно со дефинираната рамка во:

- Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18);
- Правилникот за водење евиденции за високото образование, донесен од министерот за образование и наука, врз основа на член 201 став (4) од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 102/18);
- Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во согласност со член 159 од Законот за високото образование, ИМЈ води матична книги на запишани студенти, главна книга на дипломирани студенти и досие за секој студент. Тие се уредени со Правилникот за формата и начинот на водење (во материјална и електронска форма) и содржина на матичната книга на запишани студенти и главната книга на дипломираните студенти, донесен од министерот за образование и наука („Службен весник на Република Македонија“ бр.102/18). Матичната книга на запишани постдипломци и главната книга на магистрираните се документи од трајна вредност.

Во согласност со наведените прописи, ИМЈ води студентско досие (во електронска и во хартиена форма), каде што може јасно да се види, односно да се следат сите активности поврзани со напредокот на студентот во текот на студирањето. Исто така, се води и матична книга на студентите, каде што се наведени сите релевантни податоци за студентот, како и датумот на магистрирање.

Воспоставениот електронски систем на евиденција на УКИМ – IKnow, овозможува следење на напредокот на секој студент и на неговите активности низ процесот на студирање, како од страна на ИМЈ така и на секој поединечен студент. Во овој систем секој вработен во Институтот и секој регистриран студент, по безбедносна автентикација, може да пристапи до информации за своите активности и напредокот во текот на студентскиот процес, согласно со утврдените правила за пристап во системот и привилегиите што му се дадени. Системот се ажурира во реално време.

Постдипломците во Институтот за македонски јазик го користат системот IKnow во согласност со Упатството за користење на интегрираниот систем за студентски сервиси iKnow, објавен на веб-локацијата на Универзитетот „Св.

Кирил и Методиј“ во Скопје. Освен тоа, од УКИМ е обезбедено и Корисничко упатство за професори.

Прилози

4.3. Високообразовната установа има развиено постапка за признавање на периодите на студирање и претходно учење, што вклучува и признавање на неформалното и формалното учење на студентите за време на студиите, вклучувајќи и за време на мобилноста на студентите.

Акт во кој е регулирано прашањето;
Листа на студенти на кои им е признато неформалното и формалното учење, вклучувајќи и за време на мобилноста, за последните пет години.

1. Закон за високо образование [Линк](#)

Во Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18) и во Водичот за постдипломски студии на ИМЈ подетално се елаборирани и уредени правилата за студирање на вториот циклус студии „Македонистика со комуникологија – едногодишни и двегодишни“.

За секој постдипломец се води евиденција на пријавените и положените испити.

Во согласност со постојната регулатива во областа на високото образование нема правна обврска за евиденција и признавање на неформалното образование. Оттаму, ИМЈ нема евиденција за неформално образование.

Независно од тоа, Институтот дава можност за неформално/практично образование на студентите во делот на научноистражувачката работа преку нивно вклучување во реализација на проекти, како и можноста за објавување на научни/стручни трудови (самостојно или во коавторство со професорите) во стручните списанија на ИМЈ (Македонски јазик и Македонистика) и во Литературен збор на Сојузот на друштвата за македонски јазик и литература.

За овие активности не се води посебна евиденција и тие не претставуваат задолжителна обврска за студентите.

Прилози

Прилог 4.3.А. Студиски водич на ИМЈ [Линк](#)

4.4. По завршувањето на студиите, студентите добиваат документација која ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на успешно завршените студии. Документација е јасна, разбирлива и сеопфатна.

Диплома, уверение и додаток на диплома

1. Закон за високото образование [Линк](#)
2. Правилник за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи <https://www.slvesnik.com.mk/issues/38A350430EC0B749882D16F3DF0E4826.pdf>

Како потврда за успешно завршени втор циклус студии, ИМЈ издава соодветни документи предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи (уверение за завршени студии, диплома и додаток на диплома). Покрај диплома, ИМЈ издава и Уверение за завршени студии. Исто така, во текот на студиите ИМЈ на своите постдипломци им издава и Уверение за положени испити, според горенаведениот Правилник.

Прилози

Прилог 4.4.А. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (едногодишни) [Линк](#)

Прилог 4.4.Б. Елаборат за втор циклус студии „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни) [Линк](#)

Стандард 5

СТАНДАРД 5: НАСТАВЕН КАДАР ³	
Индикатор	Документација
5.1. Високообразовната установа обезбедува компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите, како и на предвидените наставни предмети.	Биографии на ангажираниот наставен кадар на сите студиски програми во Europass-формат (со информации за последните пет години, информации за профилот, вклучувајќи завршени циклуси на студии и стекнато звање, податоци за остварена научноистражувачка работа и резултати); Одлуки за избор во звање; Преглед на предмети кои кадарот ги предавал во изминатите пет години на сите циклуси на студии на установата (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице). 1. Статут и статутарна одлука на ИМЈ Линк Линк
Во ИМЈ наставата на постдипломските студии „Македонистика со комуникологија, едногодишни и двегодишни“ ја изведува кадар од Институтот. Врз основа на биографиите на наставниот кадар евидентно е дека ИМЈ располага со компетентен кадар за реализација на студиските програми. Наставата на секој задолжителен предмет ја изведуваат повеќе од двајца наставници. Наставно-научниот кадар во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје во делот на образованието во последните пет учебни години (2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и 2023/2024 година) беше активно вклучен во реализација на наставата на вториот циклус студии. Ангажираниот наставен кадар забележа мали промени во однос на бројноста. Истовремено, дојде до релативно големи промени во однос на застапеноста на редовните и вонредните професори, како и на доцентите. Покрај ова, во последниве три години, во ИМЈ од редот на научно-наставниот и соработничкиот кадар засноваа работен однос дванаесет лица од кои единаесет асистенти истражувачи со титула м-р, а еден со титула д-р на филолошки науки. Во продолжение даваме кус осврт на динамиката на манифестираните промени по учебни години што го потврдува претходно кажаното. Според постојната состојба (јули 2024 година) ИМЈ има 43 вработени од кои 22 лица наставно-научен кадар и 11 лица избрани во соработничко звање (асистенти истражувачи). Наставниот кадар го сочинуваат дваесет (20) редовни професори и двајца (2) доценти. Во однос на структурата на постојниот наставен кадар може да се констатира дека денес Институтот располага со искусен и компетентен кадар, кој на постдипломците може да им го пренесе своето долгогодишно и богато искуство при унапредувањето на нивните вештини и компетенции, но да им пренесе и знаење од повеќедецениската научноистражувачка работа. Сепак, треба да се има предвид дека градењето компетентен наставен кадар е долг процес и затоа треба да се води политика штом ќе се испразни некое место во случај на смрт или на пензионирање, веднаш да се пополни со млад кадар, со што ќе се ублажи постојниот несразмерен сооднос на бројот на наставници од одделни звања. Врз основа на информациите од биографиите на ангажираниот наставен кадар (кои се однесуваат на профилот, вклучувајќи завршени циклуси на студии и стекнато звање), како и врз податоци за остварената научноистражувачка работа и резултати за последните пет години, претставени во Прилог 5.1.А, потоа Прилог 5.1.Б. (каде што се поместени линкови до Одлуката за последниот избор за секој наставник и соработник) и Прилог 5.1.В. (список на предмети по професор), може да се констатира дека постојниот кадар одржува настава на предмети во согласност со образованието и/или областите на кои докторирале. Компетентноста на наставниот кадар во однос на ангажманот на одделни предмети е верификувана и со процесот на акредитација на одделните студиски програми. Прилози Прилог 5.1.А. Биографии на ангажираниот наставен кадар (Europass) Линк Прилог 5.1.Б. Одлуки за избор во звање Линк	

3 Се однесува на лицата избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност.

Прилог 5.1.В. Преглед на предмети (задолжителни и изборни) кои кадарот на ИМЈ ги предавал во изминатите пет години на постдипломските студии (Стандард 5.3. Табела) [Линк](#)

5.2. Објавените трудови на наставниот кадар во референтни научни публикации во последните 5 години се релевантни и придонесуваат во развојот на квалитетни студии, односно научната област.

Преглед на бројот на објавени трудови во референтни научни публикации (согласно со чл.2 т.21 од ЗВО) на наставниот кадар во последните пет години прикажан групиран по категории предвидени во чл. 2. т.21 (А–Г) од ЗВО. За секоја категорија се презентираат резултатите по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице, како и вкупниот број трудови за високообразовната установа;

Листа на објавени трудови во референтни научни публикации со линк до публикацијата/трудот.

ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје се залага за највисоки стандарди во процесот на ангажирање на кадрите. Во рамките на наставниот процес е вклучен кадар што поседува соодветни квалификации за да ги задоволи потребите на високообразовната дејност, што се гледа во прегледот на објавените трудови во специјализираните списанија за македонски јазик во земјава, но и во соодветни лингвистички списанија во странство, што може да се види од приложената листа на овие трудови за учебната 2023/2024 година.

Како специјализирани списанија кои ја третираат проблематиката на македонскиот јазик во ИМЈ се научните списанија „Македонски јазик“, „Македонистика“ и „Etymologica Macedonica“. Исто така, наставниот кадар свои трудови објавува и во овие едиции на ИМЈ: „Посебни изданија“, „Стари текстови“, „Јазикот наш денешен“ и одделни изданија од проектите. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ има развиено богата издавачка дејност од областа на македонскиот јазик, почнувајќи од 1953 година. Станува збор за дела што имаат голема научна вредност и што се високо оценети во светски рамки од областа на историјата, дијалектологијата, лексикологијата, ономастиката, современиот јазик, етимолошките проучувања и др. области, каде што е истражуван македонскиот јазик.

Исто така во ИМЈ редовно се печатат зборници од двете меѓународни конференции што ги организира Институтот: „Денови на Благоја Корубин“ и „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, кои имаат меѓународен уредувачки одбор.

Прилози

Прилог 5.2.А. Преглед на бројот на објавени трудови во референтни научни публикации на наставниот кадар на ИМЈ за учебната 2023 – 2024 година [Линк](#)

Прилог 5.2.Б. Листа на објавени трудови во референтни научни публикации на наставниот кадар на ИМЈ учебната 2023 – 2024 година [Линк](#)

5.3. Оптоварувањето на кадарот во делот на наставата е балансирано. Наставниот кадар се ангажира согласно со законските одредби. Бројот на часови на наставниот кадар на годишно ниво е соодветен за реализација на квалитетна настава.

Преглед на бројот на одржаните часови на наставниот кадар и предметите што ги предавале на сите циклуси на студии (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице за сите циклуси на студии (прв, втор и трет циклус студии, доколку е применливо). Се води сметка за примената за чл.161 ст. 9 и 10 од ЗВО.⁴;

Одлуки за распоред на работи и работни задачи за сите циклуси на студии во последните пет години;

Извештаи за спроведена настава за сите циклуси на студии во последните пет години (доколку е применливо);

Доказ дека во установата има најмалку 10 лица во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време.

1. Закон за научно-истражувачката дејност

<https://mon.gov.mk/page/?id=2055>

⁴ Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од учебната година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети на прв циклус студии, на еден или на повеќе универзитети и најмногу четири наставни предмети на втор циклус студии, на еден или на повеќе универзитети.

	2. Закон за високото образование https://mon.gov.mk/page/?id=2055 3. Колективен договор на ССЈНУ Линк
Наставниот кадар во ИМЈ е вклучен во студиите од втор циклус студии „Македонистика со комуникологија – едногодишни и двегодишни“ во согласност со актуелната законска регулатива пропишана со Законот за високото образование. Наставата на постдипломските студии во ИМЈ во последните пет години има менторски карактер (ова е условено од малиот број запишани студенти и од трендот на намалување на нивниот број од година во година), така што тука не може да стане збор за степен на оптовареност на начин како што е кај додипломските студии на факултетите. ИМЈ има дваесет и две лица во наставно-научно звање во работен однос со полно работно време. Списокот на лица избрани во наставно-научни звања во редовен работен однос со полно работно време во Институтот е прикажан во Прилог 5.3.В.	
Прилози Прилог 5.3.А. Преглед на бројот на предмети што секој наставник ги предавал во текот на годината (по семестри) на втор циклус студии за 2023/2024 г. Линк Прилог 5.3.Б. Список на лица избрани во наставно-научни звања во редовен работен однос со полно работно време во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ Линк Прилог 5.3.В. Доказ дека установата има најмалку 10 лица во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време (Одлуки за звање) Линк	
5.4. Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати. Праксата на установата кореспондира со утврдените критериуми.	Акт на установата (на пример, Правилник за избор во наставно-научни звања кој се применува или друг акт во кој е регулирана постапката и критериумите за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања); Преглед на лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања (со преглед на број на пријавени кандидати, број на избрани кандидати и број на лицата кои не се избрани за сите конкурси во последните пет години). Линк до Билтен во кои се објавени рецензии за избор на наставниот кадар со број на страница. 1. Закон за научно-истражувачката дејност https://mon.gov.mk/page/?id=2055 2. Закон за високото образование Линк 3. Статут на УКИМ https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/264_STATUT_UKIM-6.6.2019.pdf

Вработувањата на академскиот и на останатиот кадар на ИМЈ се одвиваат според: Законот за научноистражувачката дејност, Законот за високото образование, Законот за вработените во јавниот сектор, Колективниот договор на ССЈНУ, Статутот на ИМЈ, Правилникот за систематизација на работните места, додека, пак, изборот во наставно-научни, научни и соработнички звања се одвива според: Законот за научноистражувачката дејност, Правилникот за постапката за избор во научно-наставни звања на ИМЈ и универзитетскиот Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања. Врз основа на овие акти ИМЈ доставува барања до трите надлежни министерства: Министерството за образование и наука (МОН), Министерството за финансии (МФ) за добивање буџетски средства и Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА) за одобрување нова работна позиција (работно место). Во ИМЈ по подолго време (две децении) се вработи помлад научноистражувачки кадар (единаесет асистенти истражувачи и еден научен соработник, доцент) како и административен и технички кадар (три вработувања: лектор по македонски јазик, советник за библиотечно работење, библиотекар и помлад референт техничар). За одбележување е дека промените во Законот за високото образование предизвикаа и промени во Правилникот за систематизација на работните места на ИМЈ, па оттука во 2021 г. во Институтот е донесен нов Правилник за систематизација на работните места. (Прилог 5.4.Ѓ.)

При изборот во звања строго се води сметка наставно-научниот, научниот и соработничкиот кадар кој се избира во звање да биде од соодветната научна област (одлуките за избор се дадени во Прилозите 5.4.Д. и 5.4.Ѓ.) и да ги исполнува нумеричките критериуми дадени во горенаведениот универзитетски Правилник. Биографиите на академскиот кадар на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје заедно со одлуките за избор во звање и рецензиите објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се дадени во прилог со соодветен линк.

Прилози

Прилог 5.4.А. Статут и статутарна одлука на ИМЈ [Линк](#) [Линк](#)

Прилог 5.4.Б Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и Правилник за измени и дополнувања на Правилникот. [Линк](#) [Линк](#)

Прилог 5.4.В. Правилник за внатрешна организација на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 5.4.Г. Список на лица избрани во наставно-научни звања во редовен работен однос со полно работно време во Институтот [Линк](#)

Прилог 5.4.Д. Правилник за систематизација на работните места на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 5.4. Ѓ Преглед на лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања (со конкурси, број на пријавени кандидати, број на избрани кандидати и број на лица кои не се избрани) [Линк](#)

Прилог 5.4.Е. Линк до Билтенот во кој се објавени рецензии за избор

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1277-01.02.2023.pdf (стр. 492–510)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1278-15.02.2023.pdf (стр. 294)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1277-01.02.2023.pdf (стр. 526–535)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1277-01.02.2023.pdf (стр. 511–525)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1278-15.02.2023.pdf (стр. 293)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1293-15.10.2023.pdf (стр. 337–351)

https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2023/1294-1.11.2023.pdf (стр. 239–255)

5.5. Установата има развиено постапка за обезбедување соодветни работни услови за наставниот кадар. Кадарот располага со соодветна информатичка опрема, пристап до релевантни електронски бази од областа/студиската програма, соодветни просторни услови, како и други ресурси релевантни за нивната работа.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирано обезбедувањето соодветни работни услови за наставниот кадар; Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид опрема во установата; Попис на информатичка, лабораториска и др. вид опрема во установата, обезбедена во последните пет години (со вредност на опремата и изворот на финансирање); Преглед на релевантни електронски бази од областа/студиската програма до кои е обезбеден пристап во установата; Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми. 1. Статут и статутарна одлука на ИМЈ Линк Линк 2. Лиценциран електронски пристап до научни бази – линк УКИМ https://ukim.edu.mk/mk_content.php?meni=225&glavno=41
Институтот за македонски јазик во континуитет настојува да го приспособи расположливиот простор и да ги унапреди материјално-техничките услови за работа, како на наставниот и соработничкиот кадар така и на вработените во административниот сектор. За реализација на образовниот процес, наставниот кадар во Институтот за македонски јазик ги има на располагање следниве просторни и материјални услови за одржување на наставата: вкупна квадратура од 2534 м², амфитеатар со 120 седишта, сала за состаноци (60 м²) со 30 седишта, поврзана со интернет, седум училници (шест од 25 м² и една од 40 м²). Во Институтот има 24 кабинети (секој по 15 м²), библиотека од 70 м², читална од 15 м². Институтот располага со соодветна опрема: статични и преносни компјутери (за секој вработен) со постојана интернет-врска, печатачи со скенери, дигитални табли, проектори, видеоопрема за презентации, плазма-телевизор, климатизери, прочистувачи на воздух за зимски услови и др. Институтот за македонски јазик располага и со сопствена библиотека со богат библиотечен фонд од научни книги, научни списанија, научна документација и сопствени изданија (повеќе од 10 000). Библиотеката редовно се збогатува со релевантна домашна и странска научна литература од научните подрачја застапени во наставниот план и наставните програми на студиската програма. Логистиката за одржување на наставата се состои од советник за постипломските студии, одговорен сметководител и архивар.	
Прилози Прилог 5.5.А. Извештај од попис на основни средства и ситен инвентар на ИМЈ Линк Прилог 5.5.Б. Извештај од попис на библиотеката на ИМЈ Линк	
5.6. Установата нуди можности за професионален развој на наставниот кадар и постојано да го мотивира; редовно организира обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава, за нивните педагошки и технички вештини Установата редовно ги следи техничките вештини на наставниот кадар.	Акт на установата или друг акт во кој е регулиран професионалниот развој на наставниот кадар. Листа на обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години и финансирани од установата со листа на учесници и програма; Листа на обуки обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години финансирани од други установи/институции/организации со листа на учесници и програма. Конкретни примери и резултати, најдобри практики на мотивирање на наставниот кадар во последните пет години; Извештај/анализа за техничките вештини на наставниот кадар (доколку е применливо).

	1. Закон за научно-истражувачката дејност https://mon.gov.mk/page/?id=2055 2. Закон за високото образование Линк
	Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ нема посебен Правилник за стимулирање на професионалното усовршување на наставниот кадар, но ова прашање е регулирано со чл. 5 и чл. 31 од Законот за научно-истражувачката дејност и чл. 43 од Статутот на ИМЈ. Имено, програми за стручно, односно професионално усовршување Институтот може да организира во рамки на концептот на доживотно учење во согласност со закон, со Статутот и другите акти на Универзитетот. Одлука за овие активности носи Советот на ИМЈ на предлог на институтската управа. Со одлуката за организирање на вакви програми се уредуваат условите за запишување, за следење и за завршната проверка на знаење на лицата што ги посетувале овие програми, како и цената што ја плаќаат за нивната посета. ИМЈ како единствен овластен субјект за заштита на македонскиот јазик може да организира различни облици на неформално учење (обуки, курсеви, летни школи, работилници и сл., главно, поврзани со правилната употреба на македонскиот јазик во неговата писмена и говорна форма) во согласност со закон и во зависност од побарувачката во општеството, најчесто за новинарите и лекторите во печатените и во електронските медиуми, како и за наставниците по македонски јазик од основното и од средното образование. Со чл. 154 и чл. 155 од Законот за работни односи и чл. 33 и чл. 34 од Колективниот договор на ССЈНУ се уредува правото на наставниците, односно лицата избрани во наставно-научни и соработнички звања вработени во Институтот, да може да им се одобри платено отсуство предвидено со посочените членови од двата акта заради стручно оспособување и усовршување за потребите на работата.
	Прилози Прилог 5.6.А. Статут и статутарна одлука на ИМЈ Линк Линк
5.7. Установата ангажира визитинг-наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и од странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Нивниот профил е релевантен за студиската програма и носи додадена вредност.	Листа на визитинг-наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и од странство во рамките на реализацијата на студиската програма (тип на ангажман, област/предмет и период) за последните пет години; Биографии на ангажираните визитинг-наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и од странство во рамките на реализацијата на студиската програма на сите студиски програми (Europass-формат).
	Со оглед на природата на нашите постдипломски студии кои се главно поврзани со македонскиот јазик, во ИМЈ не се покануваат визитинг-професори. Сепак, во ИМЈ чести гости, со свои предавања, се професори од славистичките центри во Европа и во светот, кои престојуваат во нашава земја по други поводи: работа на проекти со МАНУ, со Филолошкиот факултет, по повод одбележувања на значајни годишнини за македонскиот јазик или за наши угледни македонисти (Блаже Конески, Божидар Видоески, Оливера Јашар-Настева, Радмила Угринова-Скаловска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Кирил Конески и др.). На 16 октомври 2023 г. гостин во Институтот беше акад. Виктор Фридман. Во соработка со проф. д-р Искра Пановска-Димкова, раководителка на докторските студии по Македонистика, беше организирано предавање на акад. Фридман пред студентите на трет циклус студии и пред другите заинтересирани. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во соработка со Институтот за српски јазик при САНУ одржа „Македонско-српски лингвистички средби“ на 20 и 21 мај 2024 г. Беа презентирани проектите: „Етимолошки речник на македонскиот јазик“, претставен од проф. д-р Гоце Цветановски; „Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција“, претставен од проф. д-р Лилјана Макаријоска и „Јавниот дискурс во Република Србија“, претставен од проф. д-р Марина Николиќ и м-р Миљана Чопа. За иницијативата за соработка меѓу проектите зборуваше проф. д-р Марина Спасојевиќ. Предавање одржа и проф. д-р Софија Милорадовиќ на тема „Вода у српској народној религији и традицији и у говорима призренско-тимочке дијалекатске области – измеѓу животворног и уништителског“.

Прилози

Прилог 5. 7.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

5.8. Се поттикнува научната работа со цел да се зајакне поврзаноста меѓу наставата и науката. Системот добро функционира и е ефикасен.

Конкретни примери и резултати, најдобри практики.

1. Веб-страница на ИМЈ
<http://imj.ukim.edu.mk/>

Основната дејност на ИМЈ е научноистражувачката работа која во Институтот се одвива во неколку области на македонскиот јазик низ проекти. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ е основан во март 1953 год. со цел сестрано да го проучува македонскиот јазик, да ги поттикнува творечките потфати во таа област и да се грижи за усовршување на научните и на стручните работници во него. Основните насоки по кои се одвива дејноста на Институтот биле зацртани преку пет одделија и тоа: Одделение за современ македонски јазик, Одделение за дијалектологија, Одделение за лексикологија и лексикографија, Одделение за ономастика и Одделение за историја на македонскиот јазик, кои работеле врз долгорочни проекти: Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи, Македонски дијалектен атлас, Толковен речник на македонскиот јазик, со потпроект Речник на македонската народна поезија, Речник на имињата на населени места, Речник на презимињата кај Македонците и Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција.

Една од основните задачи на Институтот при неговото формирање беше прибирање и обработка на лексички материјал не само од територијата на Македонија во нејзините државни граници туку и од нејзиното пошироко етничко простирање. Како резултат од ова, во издание на Институтот излегоа: Речник на македонскиот јазик (во три тома) и Правописот на македонскиот литературен јазик (во 1970 година). Во исто време се одвиваат и интензивните теренски истражувања, прибирање дијалектолошки материјал како основа за изработка на Македонски дијалектен атлас и ономастички материјал, избор и ексцерпција на старите црковнословенски текстови како основа за Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција. Богатиот, макотрпно собираен картотечен фонд го претставува лексичкиот фонд на македонскиот јазик на историски и на современ план.

Издавачката дејност на Институтот е своевидно сведоштво за развојот на македонистичката научна мисла. Како резултат од долгогодишната работа, заснована врз богатиот картотечен материјал собираен од повеќе генерации соработници, се издадени значајни проекти како: Интенцијално-синтаксичкиот речник на македонските глаголи во шест томови, Речникот на презимињата на Македонците во два тома, Речникот на топонимите по сливот на Брегалница со Обратниот речник кон него, Речникот на македонската народна поезија во четири томови, Толковен речник на македонскиот јазик во шест томови, потоа првиот и вториот том од Речникот на црковнословенскиот јазик од македонска редакција (и првите свески од третиот том) и воведниот том на Македонскиот дијалектен атлас.

И други проекти резултираат со посебни изданија: Лексиката на материјалната култура во македонските црковнословенски текстови, Речник на грчко-црковнословенски лексички паралели, Лексиката во поетските творби на Климент Охридски, Речникот на личните имиња во македонското народно творештво, Банскиот говор, Речник на имињата на населените места во Р Македонија (Б, Ѓ, Е, Ј, Н, Р, Т, Ќ, У, Ф, Х; Џ, Ш), Вратничко-полошките говори – духовна ризница итн.

Во Институтот се работеше на долгорочните проекти: Толковен речник на македонскиот јазик, Речникот на црковнословенскиот јазик од македонска редакција, Македонскиот дијалектен атлас, Македонските дијалекти надвор од границите на Република Македонија, Речникот на топонимите во Воденско, Речникот на синонимите во македонскиот јазик, Речникот на антонимите во македонскиот јазик и Семантичко-деривациски речник на деминутиви, хипокористици, аугментативи и пејоративи. (Во периодот од 2010 до 2023 год. нема финансирани проекти од ресорното Министерство за образование и наука).

Тековни проекти на Институтот се: Речник на црковнословенскиот јазик од македонска редакција, Македонски дијалектен атлас (МДА), Македонските дијалекти надвор од границите на Република Македонија, Лексиката во македонската народна проза, Речник на синонимите во македонскиот јазик, Речник на антонимите во македонскиот јазик, Семантичко-деривациски речник на деминутиви, хипокористици, аугментативи и пејоративи, Етимолошки речник на македонскиот јазик и Речник на топонимите од Воденско. (Од 2021 до 2023 година беше финансиран само проектот Лексиката во македонската народна проза).

Институтот во рамките на своето дејствување има визија постојано да го подигнува нивото на научноистражувачкиот процес, поттикнувајќи ги проектните активности и инсистирајќи на интензивна соработка меѓу проектите заради остварување на заедничката цел – заштита на македонскиот јазик и на правилна употреба на македонскиот јазик во сите сфери на општеството.

На национално ниво, Институтот настојува активно да учествува во креирањето на јазичната политика и се залага за поголема општествена поддршка на научноистражувачките дејности поврзани со јазикот. За остварување на мисијата на Институтот од особена важност е популаризацијата на резултатите од научноистражувачката дејност, подигнувањето на јазичната култура и континуирано известување на јавноста за состојбата во јазикот.

На меѓународен план, стратегијата на Институтот е насочена кон изнаоѓање можности за активно учество во меѓународни проекти. Исто така, Институтот е отворен за соработка со сите меѓународни установи и со поединци што се занимаваат со сродни, особено со славистички истражувачки теми.

Институтот исто така создава можности за вклучување на постдипломците во делот на научноистражувачката работа, пред сè во ексерпција и обработка на материјал од богатите картотеки и негово објавување (самостојно или во коавторство со професорите) во соодветни лингвистички списанија. Со овие активности постдипломците стекнуваат искуство во делот на научноистражувачката работа, кое им е неопходно при подготовка на магистерските трудови и на докторските дисертации.

Прилози

5.9. Високообразовната установа поттикнува иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.	Конкретни примери и резултати за воведени иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.
--	---

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во континуитет ја реализира својата заложба за воведување иновации во наставата поддржани со нови технологии. Заради остварување на оваа цел, во зависност од материјалните можности, Институтот редовно врши набавка на информатичка опрема во функција на постдипломските студии и дигитализација на картотечниот материјал. За време на ковид-пандемијата, консултациите и дел од испитите на постдипломските студии се изведуваа преку платформата Microsoft teams.

Прилози

5.10. Установата има востановен систем на академски интегритет и спречување на плагијаризам.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулиран индикаторот; Извештаи за спроведена проверка преку системот на плагијати за учебници, учебни помагала или научни трудови објавени од установата (извештаи за најмалку 5 % од објавените публикации во последните пет години). 1. Етички кодекс на УКИМ Линк
--	---

ИМЈ доследно го почитува Етичкиот кодекс на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и се залага за доследна примена на сите етички правила во наставата и во научната работа, при што не прифаќа никаква форма на фалсификат или плагијаторство (член 19 и 20) во научноистражувачката работа и во образовниот процес. ИМЈ посебно внимание посветува во делот на магистерските трудови, односно од кандидатите на овие трудови се бара да поднесат соодветна изјава за оригиналност на трудовите.

Обврска на менторите е конечната верзија на магистерскиот труд да ја испратат на посебната програма за проверка за плагијаторство преку софтверскиот пакет на Министерството за образование и наука. Повратниот извештај на Министерството во отпечатена форма го предаваат во службата за студентски прашања (советникот за магистерски и докторски студии) и тоа се чува во досието на студентот/магистрандот.

Во последните пет години (2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и 2023/2024 година) во

ИМЈ беа одбранети девет (9) магистерски трудови.

Сите беа подложени на проверка за плагијаторство преку софтверскиот пакет на Министерството за образование и наука.

Етичките норми во делот на плагијаторството еднакво се однесуваат и на трудовите на наставно-научниот кадар. ИМЈ не користи софтвер за спречување на плагијаризам, односно за проверка на научните трудови објавени од

установата. Сите трудови, посебни публикации (книги, монографии и сл.) и статии се рецензираат од наставен кадар од соодветната област (од институтот или од други славистички центри).

Прилози

5.11. Установата има политика /документ/акт за научноистражувачка работа. Индикаторите за научноистражувачката работа се утврдени и редовно се следат.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулирана научноистражувачката работа и/или се утврдени индикаторите за научноистражувачката работа. Извештај/анализа за исполнување на индикаторите за научноистражувачката работа (доколку е применливо). 1. Закон за научно-истражувачката дејност https://mon.gov.mk/page/?id=2055
--	---

Во ИМЈ поради малиот број проекти кои во последнава деценија не се финансираат од МОН, научноистражувачката работа на вработените се следи преку нивните индивидуални извештаи, кои истражувачите ги поднесуваат на разгледување до Советот на ИМЈ, секоја година во месец декември. Врз основа на овие извештаи, директорот на ИМЈ еднаш годишно подготвува сумарен извештај за работа како на вработените така и на сите други активности во ИМЈ во текот на изминатата година. Извештајот на директорот се разгледува и се усвојува на Советот на ИМЈ. Утврдените активности поврзани со научноистражувачката работа во Статутот на Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје и Статутот на ИМЈ кореспондираат со насоките од Законот за научноистражувачка дејност.

Прилози

Прилог 5.11.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

5.12. Научноистражувачката работа кореспондира со локалните, регионалните и/или националните развојни цели како и социоекономскиот и културниот контекст. Ефектот од научноистражувачката работа на локалните, регионалните и/или националните развојни цели редовно се следи, врз основа на кој се вршат соодветни подобрувања.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки.
--	--

По повод 70 години од формирањето на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, во 2023 година на Меѓународниот ден на мајчиниот јазик, 21 февруари, ИМЈ распиша конкурс за есеи за учениците од основното и од средното образование, како и за студентите на сите универзитети во земјава, на следниве теми: за високото образование – „Што направивме и што треба да направиме за македонскиот јазик“, а за средното и за основното образование на тема: „Јазикот наш денешен“.

ИМЈ за Меѓународниот ден на мајчиниот јазик, 21 февруари, редовно се вклучува во неговото одбележување со организирање час посветен на мајчините јазици во нашата земја, што главно се организираат во просториите на Институтот, како и со предавања во училишта и во општини низ земјава. Редовни посетители на овие настани се учениците и предметните наставници од основното и од средното образование.

Во последниве пет години ИМЈ има воспоставено соработка со меѓународната манифестација „Рацинови средби“, која ја организира Општина Велес. Во рамките на оваа соработка редовно се организираат научни конференции или тркалезни маси или трибини на кои се зборува за актуелните состојби и прашања што се однесуваат на македонскиот јазик.

Во Институтот постои спомен-соба посветена на првиот кодификатор на македонскиот јазик – Крсте Петков Мисирков во која се сместени голем број документи низ кои може да се проследи животниот пат и делото на

Мисирков, толку значајно за нас Македонците. Оваа спомен-соба редовно е посетувана од ученици од сите краишта од државата, како дополнување кон наставните единици што се однесуваат на Крсте Мисирков, како и од странски македонисти и учесници на Меѓународниот семинар и вљубеници во македонската историја и култура.

Прилози

Прилог 5.12.А. Конкурс за најдобар есеј [Линк](#)

Прилог 5.12.Б. Меѓународниот ден на мајчиниот јазик [Линк](#)

Прилог 5.12.В. Рацинови средби [Линк](#)

Стандард 6

СТАНДАРД 6: РЕСУРСИ ЗА УЧЕЊЕ И ПОДДРШКА НА СТУДЕНТИТЕ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
6.1. Установата обезбедува соодветно финансирање на активностите за учење и настава и на тој начин овозможува соодветни и лесно достапни ресурси за учење и поддршка на студентите. Системот за финансирање на установата, односно студиските програми е ефикасен и се базира на потребите на студентите. Установата располага со систем за финансирање на научноистражувачката дејност, кој е сеопфатен и ефикасен.	Финансиски план од претходните пет години; Финансиски извештаи од претходните пет години; Приказ на финансирање на научноистражувачката дејност (со наведен процент од вкупните/сопствени приходи кој се издвојува за научноистражувачка работа).
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се финансира со средства од Министерството за образование и наука и со сопствени средства. Во календарската 2023 година, Институтот на сметката на буџетски средства оствари приходи и расходи во вкупен износ прикажан во финансиските извештаи. Овие средства се обезбедени од Министерството за образование и наука. Во истиот период, Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ на сметка на сопствени средства оствари приход прикажан во финансиските извештаи од кои еден дел се пренесени од претходната година. Системот на финансирање на установата е ефикасен и се базира на потребите на студентите. Институтот континуирано инвестира од сопствени средства за подобрување на активностите за учење и настава во смисла на инвестиции во наставни помагала и инвентар за студенти, збогатување на библиотечен фонд, информатичка мрежа и информатичка технологија, ре/акредитација на студиски програми, овозможување доволен број акредитирани ментори и слично. Така, кратко пред извештајниот период, Институтот преку реализација на научноистражувачки проект обезбеди поголем број преносни компјутери за потребите на Институтот, односно за реализација на наставната и на научноистражувачката дејност. Овој систем за финансирање на научноистражувачката дејност е сеопфатен и ефикасен. Финансирањето на научноистражувачката дејност во Институтот главно се врши преку конкурси на Министерството за образование и наука и Министерството за култура. Активностите поврзани со научноистражувачката дејност опфаќаат учество на научниот кадар во научноистражувачки проекти, учество во рецензентски комисии во издавачката дејност, како автори на рецензии на научни книги, монографии, зборници на трудови и сл., активности за реализација на семинари, симпозиуми, курсеви и програми за стручно и професионално усовршување организирани од Институтот. Трошоците за научноистражувачката работа, кои вклучуваат реализирани патувања, организација на конференции, семинари во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се прикажани во финансиските планови и проекции, како и во финансиските извештаи по завршната сметка.	
Прилози Прилог 6.1.А. Финансиски план за 2023 г. Линк Прилог 6.1.Б Финансиски извештаи за 2023 г. Линк	
6.2. Техничките ресурси на установата (библиотеки, лаборатории, простории за работа, информатичка опрема и др.) се	Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациони единици, служби);

соодветни за реализација на студиската програма. Студентите и наставниот кадар, вклучувајќи ги и лицата со посебни потреби, имаат пристап до сите ресурси. Установата располага со соодветна инфраструктура за учење на далечина. Техничките ресурси се предмет на редовен мониторинг во установата.	Попис на функционална информатичка опрема наменета исклучиво за студентите; Попис на библиотечен фонд на установата, како и попис на библиотечниот фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма); Попис на информатички ресурси за учење на далечина; Информација за ресурси достапни на лицата со посебни потреби; Информација за мониторинг на техничките ресурси во установата.
Техничките ресурси во ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје (амфитеатар, сала за состаноци, библиотека и четири картотеки) се соодветни за реализација на студиските програми од втор циклус (едногодишни и двегодишни) студии по „Македонистика со комуникологија“. Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје се наоѓа на ул. „Григор Прличев“ бр. 5 со вкупна квадратура од 2534 м². Институтот располага со амфитеатар со 120 седишта, сала за состаноци (60 м²) со 30 седишта, поврзана со интернет, седум училници (шест од 25 м² и една од 40 м²). Во Институтот има 24 кабинети (секој по 15 м²), библиотека од 70 м², читална од 15 м². Институтот располага со соодветна опрема (постојана интернет-врска и компјутерска опрема). Институтот за македонски јазик располага со сопствена библиотека со богат библиотечен фонд од научни книги, научни списанија, научна документација и сопствени изданија (вкупно повеќе од 10 000). Библиотеката редовно се збогатува со релевантна домашна и странска научна литература од научните подрачја застапени во наставниот план и во наставните програми на студиската програма. За олеснување на пристапот кон објектот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, за лицата со посебни потреби, ЈНУ ИМЈ има обезбедено пристапна патека кон влезот и пристапен тоалет на приземјето со држачи за раце и други елементи приспособени за условите на лицата со посебни потреби.	
Прилози Прилог 6.2.А. Извештај од попис на основни средства и ситен инвентар на ИМЈ Линк Прилог 6.2.Б. Извештај од попис на библиотеката на ИМЈ Линк Прилог 6.2. В Извештај од самоевалуација на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/CMS/Upload/dokumenti/Samoevaluacija_%202019-2023.pdf	
6.3. Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана и е во функција на внатрешното обезбедување квалитет. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава, како и потребите на различната студентска популација (на пример, студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби). Бројот на вработени во помошните/административните служби и нивниот профил е соодветен за бројот на студенти на сите видови студии. Помошниот и административниот кадар има можност за развој на сопствените компетенции.	Приказ на можностите што постојат во рамките на помошните/административните служби за потребите на различната студентска популација – студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби; Приказ на број на вработени и нивниот профил во помошните/административните служби; Листа на вработени во помошниот и во административниот кадар кои посетувале обука за развој на сопствените компетенции во изминатите пет години (со наведен период). 1. Веб-страница на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/
Административната служба во рамките на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје е организирана во согласност со Правилникот за внатрешна организација и Правилникот за систематизација на работните места на Институтот. Последните измени во делот на организациската поставеност се донесени со Статутарната одлука на ИМЈ. Административната служба на ИМЈ вклучува осум (8) лица во редовен работен однос, кои ги извршуваат активностите поврзани со следниве области: нормативно-правна со управување со	

човечки ресурси, сметководствено-финансиска, високообразовна, библиотечно-информациска, издавачка, информатичка, научно-документациска и техничко-административна.

Со цел непречено и квалитетно да се извршат сите активности предвидени со дејноста на Институтот, а со оглед на испразнувањата на работните места поради пензионирањата во оваа служба, во изминатата 2023 година ИМЈ вработи две лица во административната служба (помлад референт техничар и лектор по македонски јазик) и едно вработување (советник за библиотечно работење, библиотекар) е реализирано на 1.7.2024 г.

Бројот на вработени во административната служба на ИМЈ е соодветен за бројот на студенти на двете студиски програми по втор циклус студии. Единственото непополнетото работно место благајник во ИМЈ е следниот чекор на Институтот што мора да биде преземен за во блиска иднина ИМЈ да добие согласност за вработување.

Вработените во административната служба во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини за задоволување на потребите на различната студентска популација. Секретарот на Институтот и советникот за магистерски и докторски студии тековно и непречено им помагаат на студентите и им се достапни за усна и писмена комуникација во согласност со нивните барања и потреби. Голем дел од консултациите студентите ги добиваат и преку телефон, по нивно барање. Административната служба на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје вклучува осум (8) лица во редовен работен однос, односно по едно вработено лице на следните позиции: секретар, одговорен сметководител, советник за магистерски и докторски студии, советник за библиотечно работење, библиотекар, лектор по македонски јазик, архивар, помлад референт – техничар, технички секретар. Од вработените лица во административната служба две лица се магистри, три лица се со високо образование, а три се со средно образование. Листата на вработени во административната служба е дадена во прилог, а таа е прикажана во делот административен и технички кадар објавен на веб-локацијата на ИМЈ. Административниот кадар има можност за развој на сопствените компетенции преку надградба на формалното образование, како и на организирана основа во согласност со потребите на Институтот, особено во доменот на правните работи, јавните набавки, материјалното и сметководственото работење. Во прилог е дадена табелата со обуките спроведени во текот на 2023/2024 г. на три вработени лица од административната служба на Институтот.

Прилози

Прилог 6.3.А. Статут и статутарна одлука [Линк](#) [Линк](#)

Прилог 6.3.Б. Правилник за внатрешна организација на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 6.3.В. Правилник за систематизација на работните места на ИМЈ

[Линк](#)

Прилог 6.3. Г Листа на вработени од административниот кадар што посетувале обуки

[Линк](#)

Прилог 6.3.Д. Листа на административно-технички кадар на ИМЈ [Линк](#)

6.4. Установата го поттикнува вклучувањето на студентите во научноистражувачки проекти на сите циклуси на студии.

Листа на студенти кои биле ангажирани во научноистражувачки проект на сите циклуси на студии во изминатите пет години (со назив на проектот, имплементатор на проектот, информација за финансирање и линк до резултатите од проектот);
Процент на студенти вклучени во научноистражувачки проекти во однос на вкупниот број студенти по циклуси на студии.

Институтот за македонски јазик речиси редовно ги вклучува своите постдипломци во работата на проектите, во смисла на ексерпција и дигитализација на јазичен материјал, подредување картотеки или пак при теренски истражувања. Сево ова придонесува кон тоа нашите постдипломци да развиваат вештини во проучувањето на македонскиот јазик со што им се овозможува солидна основа во идната научноистражувачка работа. Листата на студенти што биле вклучени во научно-истражувачката работа на ИМЈ (66,6 проценти) е внесена во табелата во прилог.

Прилози

6.4.А. Листа на студенти што биле ангажирани во научноистражувачки проекти на сите циклуси студии [Линк](#)

6.5. Студентите имаат на располагање Приказ на специфични форми на поддршка на студентите во

специфични форми на поддршка, вклучувајќи: советник за академски развој кој го следи нивниот развој, дава поддршка за планирање на кариерата и други академски предизвици и/или функционален Центар за кариера, менторски сесии, психолошка поддршка и др.	установата; Број на студенти кои користеле специфични форми на поддршка во последните пет години; Приказ на услуги на Центарот за кариера и спроведени активности во последните пет години; Број на студенти кои следеле обука/тренинг/пракса или друг вид поддршка преку Центарот за кариера во последните пет години. 1. Закон за високото образование https://mon.gov.mk/page/?id=2055
Институтот за македонски јазик нема советник за академски развој, меѓутоа постдипломците секогаш добиваат поддршка од тимот задолжен за совети и упатства при студирањето (советникот за магистерски и докторски студии и дел од вработените во административната служба на ИМЈ). Прилози Прилог 6.5.A. Статут и статутарна одлука Линк Линк Прилог 6.5.B. Приказ на специфични форми на поддршка на студентите Линк	
6.6. Установата има функционален систем за следење на членовите на алумни-заедницата. Алумни-заедницата е вклучена во развојните планови на установата. Установата организира редовни настани и/или иницијативи преку кои се одржува контактот со завршените студенти.	Приказ на системот за следење на алумни-заедницата (доколку е применливо); Број на членови на алумни-заедницата регистрирани во системот (доколку е применливо); Приказ на активности со алумни-заедницата во последните пет години; Доказ дека системот е функционален.
Институтот за македонски јазик во моментот нема функционален систем за следење на членовите на алумни-заедницата, меѓутоа ИМЈ постојано организира настани (конференции) на коишто ги поканува магистрираните студенти да учествуваат со свои прилози. На овој начин се продолжува и се продлабочува соработката со магистрираните студенти. Институтот во иднина ќе најде начин за формирање алумни-заедница.	
Прилози Прилог 6.6.A. Приказ на системот за соработка на алумни-заедницата Линк	
6.7. Студентите активно учествуваат во управувањето на установата. Во рамките на установата функционира студентско собрание и студентски правобранител, односно негов заменик. Установата ги поддржува општествените, културните и спортските активности на студентите. Таа им овозможува простории, поддршка, како и годишен буџет.	Акт во кој е регулирано прашањето за учеството на студентите во управувањето; Приказ на учеството на студентите во органите на високообразовната установа (со релевантни показатели); Одлука за избор на членови на Студентското собрание и извештај од последните спроведени избори; Одлука за избор на студентски правобранител, односно негов заменик; Приказ на поддржани општествени, културни и спортски активности на студенти од страна на установата (наведен со назив на активност, временски период, буџет) за последните пет години. 1. Закон за високото образование https://mon.gov.mk/page/?id=2055
Со оглед на тоа што Институтот има акредитирано само постдипломски (едногодишни и двегодишни) и докторски	

студии (заедно со Филолошки факултет „Блаже Конески и Институтот за македонска литература, што се администрира на Филолошкиот факултет) и со оглед на малиот број студенти (1 до 2 годишно), не постојат услови за студентско организирање и вклучување во управувањето на установата.

Сепак, Институтот за македонски јазик прави напори, секаде каде што е потребно, да ги вклучи своите постдипломци. Ова е евидентно при евалуацијата и организирањето на студиите, каде што секогаш има вклучено и студент.

Прилози

Прилог 6.7.A. Приказ на поддржани општествени, културни и спортски активности на студенти од страна на установата [Линк](#)

6.8. Студентите се запознаени со услугите и можностите што им стојат на располагање.	Приказ за начинот на кој студентите се запознаваат со услугите и можностите кои им стојат на располагање; Промотивни материјали, публикации или линк до објави на веб-страница. 1. Веб-страница на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/
--	--

Институтот за македонски јазик секогаш се труди на соодветен и коректен начин да ги извести и да ги запознае своите постдипломци со услугите и со можностите што им стојат на располагање.

Студентите се запознаваат со услугите кои им стојат на располагање на повеќе начини. Најкористен начин на пристап до информации е преку веб-локацијата на ИМЈ, каде што студентите можат да ги најдат скоро сите информации кои се однесуваат на студиските програми, конференции и слично. Студентите исто така активно ја користат и социјалната мрежа Фејсбук за добивање информации за настани што се организираат од страна на ИМЈ. Дополнително, Институтот за македонски јазик еднаш во годината организира „Отворени денови на Институтот за македонски јазик“ кога студентите можат да добијат информации од различен карактер. Заинтересираните лица може да добијат и печатени промотивни материјали кои се однесуваат на студиските програми, структурата на програмите, професорите и слично, а голема помош во разјаснување на начинот на полагање на испитите, опис на материјалите и постапките поврзани со вториот циклус студии, студентите можат да добијат и од Водичот низ студиите на ИМЈ.

За студентите од втор циклус студии во Институтот има советник за магистерски и докторски студии, кој е достапен секој работен ден и е задолжен да даде коректен и исцрпен одговор на сите прашања поврзани со студиите, односно задолжен е да ги даде сите потребни информации и сите упатства за студирањето.

Прилози

Прилог 6.8.A. Студиски водич на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 6.8.B. Линк до фејсбук-профилот на ИМЈ <https://www.facebook.com/profile.php?id=100087359570717>

Стандард 7

СТАНДАРД 7: УПРАВУВАЊЕ СО ИНФОРМАЦИИ	
Индикатор	Документација
7.1. Високообразовната установа редовно прибира, анализира и користи информации кои се важни за успешно спроведување на студиските програми и другите активности. Преку ефикасен процес на собирање и анализа на податоци за студиските програми и другите активности, податоците се внесуваат во внатрешниот систем за обезбедување квалитет.	Опис и приказ на системот за прибирање и обработка на информации Акт за регулирање (доколку е применливо) Доказ дека системот е функционален.
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје врши прибирање и анализа на најголем дел од	

информациите релевантни за реализација на студиските програми и активностите поврзани со студентите користејќи го компјутерскиот систем iKnow. Системот е развиен од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ со единствена цел електронско прибирање, водење и користење на сите потребни податоци релевантни за студентите и за студиските програми. Институтот како единица на УКИМ го користи овој систем, кој овозможува електронско прибирање, следење и анализа на податоци што се однесуваат на бројот на запишани студенти, реализирани семестри, слушани и положени испити, постигнат успех на студентот, како и магистрирани студенти. Дополнително, во однос на бројот на запишани и дипломирани студенти се водат и матични книги за запишани и дипломирани студенти на двата циклуса посебно. Системот iKnow овозможува пристап на сите чинители во образовниот процес (научно-наставен кадар, административен кадар и студенти), кои во согласност со дадените привилегии во системот можат да ги следат сите достапни податоци.

Прилози

Прилог 7.1.A. IKnow [Линк](#)

7.2. Информациите што се прибираат се релевантни за профилот на установата, односно студиските програми и вклучуваат: клучни показатели на успехот; профил на студентската популација; напредок на студентите, успех и стапка на отпишување на студентите; степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите, ресурси за учење и поддршката што им е достапна на студентите, податоци за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери итн.

Студентите и вработените се вклучени во процесите на обезбедување и анализа на податоците, како и во планирањето на активностите што произлегуваат од нив.

Приказ на податоци што се прибираат и начинот на анализа од прибраните податоци;
Конкретни примери на вклучување на студентите и вработените во процесот;
Конкретни примери на ползување на информациите обезбедени во процесот.

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје редовно прибира и анализира податоци што се релевантни за дејностите што ги извршува. Податоците кои редовно се прибираат се однесуваат претежно на студентската популација (профил на студенти) и студиските програми (број на запишани и завршени студенти, напредок на студентите, пријавени изборни предмети, постигнатиот успех итн). Исто така, на годишно ниво преку службите на ИМЈ се прибираат и се анализираат податоци за активностите (наставни, научни). На годишно ниво се прибираат и податоци за ресурсите за учење, инвентарот и опремата што е дел од наставните и научните активности, библиотечниот фонд. Студентите (во зависност од нивниот број) се вклучени во прибирање информации за квалитетот на наставата. Резултатите од самовалуацијата претставуваат индикатор за повеќе аспекти релевантни за студиските програми и нивниот квалитет. И наставно-научниот кадар е активно вклучен во прибирање информации. На годишно ниво, преку службата се прибираат податоци за наставната и за научноистражувачката дејност на секој од наставниците, а анализата на собраните податоци е интегрирана во годишниот извештај за работа на Институтот. Добиените информации се користат за планирање на тековни и идни активности со цел да се подобри наставата и наставните методи и да се подобрат условите за студирање.

Прилози

Прилог 7.2.A. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

7.3. Установата води регистар на значајни настани, активности и процеси. Податоците се собираат, анализираат и се користат за потребите на стратешкиот менаџмент на установата.

Информација за значајни настани, активности и процеси.

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје редовно информира за претстојни и реализирани настани што се од важност за дејноста што ја извршува. Иако Институтот нема формален регистар за значајни

настани, сепак навремено ги објавува сите информации поврзани со значајни настани и активности (одржување конференции/работилници, нови изданија на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, најави за склучени соработки со домашни и со меѓународни институции, објавување и презентација на резултати и наоди од истражувања и проекти). Покрај информациите достапни на веб-локацијата на ИМЈ, сите релевантни настани и активности се вклучени и образложени и во годишниот извештај на директорот на ИМЈ, којшто се доставува и до надлежното Министерство за образование и наука. Податоците се собираат, анализираат и се користат за потребите на стратешкиот менаџмент на Институтот, односно анализирани податоци и информации редовно се разгледуваат и се дискутираат на ниво на Научниот совет и Советот на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје во насока на преземање идни чекори за подобрување на услугите и квалитетот на активностите што се реализираат во Институтот.

Прилози

Прилог 7.3.А. Веб-страницата на ИМЈ [Линк](#).

Прилог 7.3.Б. Линк до фејсбук-профилот на ИМЈ <https://www.facebook.com/profile.php?id=100087359570717>

Прилог 7.3.В. Стандард 7, Табела [Линк](#)

7.4. Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма), особено на информациите поврзани со податоците на студентите, резултатите од испитите, дискусијата на дигиталните платформи итн. е заштитена. Установата соодветно ги штити личните податоци на сите засегнати страни.

Акт на установата;
Опис на практиката за заштита на личните податоци;
Други релевантни документи или политики на установата.

1. Закон за заштита на лични податоци
[Линк](#)

Безбедноста на информациите, особено на информациите поврзани со податоците на студентите, резултатите од испитите, дискусијата на дигиталните платформи итн. е заштитена. Институтот за македонски јазик врши прибирање и обработка на лични податоци со цел реализација на дејноста што ја врши. Прибирањето и обработката на личните податоци, особено личните податоци на студентите, се врши во согласност со одредбите на Законот за заштита на лични податоци, применувајќи соодветни технички и организациски методи. Во однос на личните податоци што се собираат во хартиена форма, Институтот спроведува соодветни мерки за нивна заштита во согласност со одредбите на Законот за заштита на личните податоци (Сл. весник на РМ бр. 7/05, 103/08, 124/10, 135/11, 43/14 и 153/15) и Правилникот за технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци (Сл. весник на РМ бр. 39/08, 128/10 и 158/10). Во однос на електронски прибраните податоци, преку iKnow-системот, поддршката, одржувањето и заштитата на податоците на системот се централизирали, односно управувани од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје.

Прилози

Стандард 8

СТАНДАРД 8: ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
8.1. Високообразовната установа редовно објавува податоци за своите активности и за студиските програми. Информациите објавени на веб-страницата и во другите медиуми (печатени, социјални медиуми) на установата се точни, јасни, прецизни, објективни, ажурирани и лесно достапни. Установата редовно учествува или организира саеми на кои ги презентира своите активности и студиски програми.	Линк до објави или достава на печатени материјали преку кои се објавуваат активности на установата; Извештај за спроведени активности, прес-клипинг или друг релевантен приказ за присуството во медиумите; Извештај за учество или организација на саем/и; Други релевантни материјали или конкретни примери. 1. Веб-страница на ИМЈ http://imj.ukim.edu.mk/

Информациите што се однесуваат на активностите на високообразовните установи се корисни за потенцијалните и за тековните студенти, како и за поранешните студенти, за други лица и за јавноста.	
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ редовно објавува информации за своите активности во електронските медиуми, имајќи предвид дека еден од главните фактори за грижа за македонскиот јазик е токму развивањето на свеста за значењето на македонскиот јазик, а еден од начините за постигнување на оваа цел е повисоко ниво на образование од научната област македонистика. Информациите што се споделуваат со јавноста преку средствата за јавно информирање се корисни и за потенцијалните и за тековните студенти, а секако и за поранешните од кои се очекува да се вклучат во научноистражувачката дејност на Институтот. Во рамки на традиционалните „Отворени денови на Институтот за македонски јазик“, пошироката јавност може да се запознае со целокупната дејност на Институтот, научната, наставната и издавачката дејност – да ги следи научните собири, трибините, промоциите на новите изданија непосредно поврзани и со содржините предвидени во студиските програми за вториот и третиот циклус студии. Содржините со кои се исполнети Отворените денови го привлекуваат интересот и на поранешните и на потенцијалните студенти, но и на пошироката јавност. Достапноста на резултатите од дејноста на Институтот се остварува преку промоцијата на издавачката дејност.	
Прилози Прилог 8.1.А. Преглед на објавени информации за дејноста на установата во медиумите Табела Линк Прилог 8.1.Б. Програми за „Отворени денови на Институтот за македонски јазик“ Линк Прилог 8.1.В. Програма за „Денот на мајчиниот јазик“ Линк Прилог 8.1.Г. Веб-страница на ИМЈ Линк (во делот изданија) Прилог 8.1.Д. Линк до фејсбук-профилот на ИМЈ https://www.facebook.com/profile.php?id=100087359570717 Прилог 8.1.Ѓ. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ Линк	
8.2. Високообразовната установа има објавено податоци за своите активности, вклучително и информации за студиските програми што ги реализираат, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите со кои студентот се стекнува како резултат на учењето, постапките што се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, стапките на проодност и условите за учење кои им се на располагање на студентите, информациите за потенцијално вработување на дипломираните студенти, како и документите предвидени во член 21 став 3 од Законот за високото образование.	Линк до наведените елементи во индикатори; Линкови до документите предвидени во член 21 став 3 од ЗВО: Статутот на единицата (со сите измени и дополнувања) и другите акти со кои се уредуваат внатрешните односи; 2. Решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и решението за почеток со работа за секоја студиска програма одделно; 3. Актот за систематизација; 4. Деловникот за работа на наставно-научниот, односно научниот совет; 5. Правилникот за плати и надоместоци на единицата; 6. Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник објавен во Билтенот, 7. Распоредот на работни задачи за тековната учебна година, 8. Завршна сметка, 9. Годишен извештај, 10. Прифатени теми за изработка на магистерски трудови; 11. Прифатени теми за изработка на докторски трудови; 12. Акти што ги носи единицата согласно со други закони и 13. Етичкиот кодекс. 1. Етички кодекс на УКИМ Линк
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ има објавено информации за своите активности, за студиските програми од втор циклус, како и за трет циклус, критериумите за упис, предвидените цели од студиите итн. Институтот води евиденција за бројот на запишани студенти, според која вкупниот број запишани студенти на постдипломските студии е 47, а по академски години се запишани на пр. на студиската програма „Македонистика	

со комуникологија“ (едногодишни студии) во 2019/2020 – 4 студенти; 2020/2021 – 2 студенти, 2021/2022 – 2 студенти, 2022/2023 – 3 студенти, 2023/2024 – 1 студент; на студиската програма „Македонистика со комуникологија“ (двегодишни студии) во академската 2022/2023 – 1 студент; на студиската програма „Македонистика“, потпрограма „Применета лингвистика и македонистика“ (Научноистражувачки студии на македонскиот јазик) во 2019/2020 – 1 студент, 2021/2022 – 1 студент, 2022/2023 – 2 студенти.

Се води евиденција за прифатени теми за изработка на магистерски трудови, како и за прифатени теми за изработка на докторски трудови, кои се објавуваат во Билтенот на Универзитетот.

Прилози

Прилог 8.2.А. Статут и статутарна одлука [Линк](#) [Линк](#)

Прилог 8.2.Б. Правилник за внатрешна организација на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 8.2.В. Правилник за систематизација на работните места на ИМЈ

[Линк](#)

Прилог 8.2.Г.

1. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (60 ЕКТС) на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-124/7 од 12.9. 2022 г. (наш број 10-48/1 од 13.9.2022 г.)

[Линк](#)

2. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика со комуникологија“, втор циклус студии – постдипломски студии (120 ЕКТС), на ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, БР. 08-125/6 од 12.9. 2022 г. (наш број 10-49/1 од 13.9.2022 г.) [Линк](#)

3. Решение за акредитација на студиската програма „Македонистика – Македонски јазик и лингвистика“, трет циклус студии на Филолошкиот факултет, Институт за македонска литература и Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, бр. 1409-415/8 од 13.3.2019 г. [Линк](#)

(За оваа студиска програма ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје не располага со документација, бидејќи администрирањето на програмата се врши на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје).

Прилог 8.2.Д. Решенија за почеток со работа

[Линк](#) [едногодишни студии](#)

[Линк](#) [двегодишни студии](#)

[Линк](#) [докторски студии](#)

Прилог 8.2.Ѓ. Деловник за работа на Советот на ИМЈ [Линк](#)

Прилог 8.2.Е. Одлуки за избор во звање

[Линк](#)

Прилог 8.2.Ж. Закон за научно-истражувачката дејност (коефициенти на вработени дадени во чл. 45.ж и чл. 45.з) <https://mon.gov.mk/page/?id=2055>

Прилог 8.2.З. Завршна сметка [Линк](#) [Линк](#)

Прилог 8.2.С. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

Прилог 8.2.И. Прифатени теми за магистерски трудови

[Линк](#)

8.3. Клучните исходи од учењето и од научноистражувачката работа се објавуваат на веб-страницата на установата. На пример, пред одбрана на докторската дисертација, таа задолжително се објавува на веб-страницата на високообразовната установа на која се изведува третиот циклус на студии (доколку е применливо).	Линк до релевантни објави на веб-страницата на установата поврзани со исходите од учењето или научноистражувачката работа; Линк до објавени докторски дисертации и други релевантни исходи од учењето (доколку е применливо).
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ редовно објавува информации за одбраните на магистерските трудови и на докторските дисертации преку објава на огласната табла на Институтот. Магистерските трудови, како и докторските дисертации се достапни во библиотеката на Институтот. Добиените податоци во врска со изборот на темите на магистерските трудови, како и на семинарските и проектните задачи, интересот за одделни изборни предмети и сл., претставуваат основа за носење соодветни одлуки во насока на унапредување на студиските програми. Резултатите од научноистражувачката работа во која се вклучени и студентите од вториот и, пред сè, третиот циклус студии се објавуваат во списанијата „Македонски јазик“, „Македонистика“, како и во рамки на зборниците на научни трудови од научните конференции во организација на Институтот. Воведувањето на студентите во научноистражувачката работа, нивното учество во научноистражувачките проекти и проектните активности придонесуваат за продлабочување на стекнатите знаења, а, од друга страна, ќе овозможат докторските студии да бидат дел од научноистражувачката работа на Институтот, како и од активности на други високообразовни институции во кои се реализираат слични програми.	
Прилози Прилог 8.3. Веб-страница на ИМЈ Линк	

Стандард 9

СТАНДАРД 9: МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА	
Индикатор	Документација
9.1. Студентите активно ги користат можностите за мобилност на студентите. Мобилноста е соодветно вреднувана и признаена.	Број и листа на студенти кои користеле мобилност прикажани по студиски програми во последните пет години за сите циклуси на студии (со приказ на период на мобилност, институција – домаќин, студиска програма) вклучувајќи мобилност преку програмата Еразмус+; Процент на студенти кои користеле мобилност како дел од вкупниот број студенти (за последните пет академски години, за сите циклуси на студии); Информација за практиката на соодветно вреднување и признавање на мобилноста на студентите (акт/и или конкретни примери). 1. Линк Еразмус и конкурс за студентска мобилност 2. Правилник за запишување и студирање на прв и втор циклус студии Линк 3. Правилник за запишување и студирање на трет циклус студии Линк
Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ прави постојани напори и остварува средби за воспоставување нова и продлабочување на соработката со други научни и образовни институции во земјата и во странство со цел и на наставно-научниот кадар, но и на студентите, да им овозможи вклучување во билатерални и во меѓународни проектни активности. Институтот остварува соработка со сродни научни институции во земјата и во странство, соработка на научноистражувачки проекти и други проектни активности, координации и сл. Меѓународната соработка на Институтот е видлива преку организација на билатерални научни конференции. Научна	

конференција „Опсцена и друга колоквијална лексика у српском и македонском језику“, Департман за српски језик Филозофског факултета Универзитета у Нишу, 19.4.2019; Меѓународна научна конференција Вроцлавски македонистички средби. Јазик, литература, култура / Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wrocławskie Spotkania Macedonistyczne. Język, literatura, kultura“ 26 – 27.10.2023; „Македонско-српски лингвистички средби“ на 20 – 21.5.2024, преку учествата на наставниот кадар на меѓународни научни конференции во странство, но и на студентите од третиот циклус.

Меѓународната соработка се пројавува и преку членувањето во меѓународни редакциски одбори, на списанија, пр. „Славянская историческая лексикология и лексикография“, Институт лингвистических исследований РАН (Л. Макаријоска), уредувачки одбор на списанието „Slovo“, Staroslavenski institut, Zagreb (Л. Макаријоска), „Социо- и психолингвистические исследования“ на Пермскиот државен национален истражувачки универзитет, Перм, Русија (Е. Јачева-Улчар), Ежегодный международный научный журнал „Актуальные проблемы стилистики“, Факультет журналистики Московского государственного университета имени М. В. Ломоносова, Москва (Л. Тантуровска), „Philological studies“, S. Makedonija, Hrvatska, Rusija, Srbija, Slovenija (Л. Тантуровска) и др.; во организациски одбори на меѓународни симпозиуми, на пр.: Меѓународна научна конференција „Наука без граница“, Филозофски факултет во Приштина 2017 – 2019 (В. Лаброска), „Treći simpozij o bosanskom jeziku“ / Third Bosnian language symposium, Sarajevo, 20 – 21.5.2021 (Е. Јованова-Грујовска, К. Трајкова), Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ од Скопје има веќе потпишано договори за соработка со: Институтот за јазици во Сараево (Босна и Херцеговина), Филозофскиот факултет во Ниш, Институтот за српски јазик во Белград (Србија) и др.

Наставниот кадар на Институтот има одржано предавања на странски универзитети, на пр. Е. Јачева-Улчар „Македонскиот јазик vs бугарскиот. Историски преглед и современост – за разликите и сличностите во македонскиот и бугарскиот јазик“, на 7.4.2022, Оддел за кroatистика на Филозофскиот факултет во Ријека, Хрватска. Во Институтот се организирани повеќе предавања на професори од универзитети и научни институти од странство, на пр.: акад. Виктор Фридман – предавање пред студентите на трет циклус на 16.10.2023; проф. д-р С. Милорадовиќ „Вода у српској народној религији и традицији и у говорима призренско-тимочке дијалекатске области – измеѓу животворног и уништительског“ 21.5.2024 и др.

Прилози

Прилог 9.1.А. Финансиски средства исплатени по лица [Линк](#)

9.2. Установата има развиено политика за меѓународна соработка и интернационализација. Таа има утврдено индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација. Овие индикатори редовно се следат. Определено е посебно тело надлежно за меѓународна соработка и интернационализација во рамките на установата.	Акт/политика за меѓународна соработка и интернационализација; Индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација; Извештај од следење на индикаторите за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка; Акт за формирање посебно тело надлежно за меѓународна соработка и интернационализација; Записници од одржани седници или друг документ кој покажува дека телото е функционално (годишен план, извештај од спроведени активности итн.).
--	--

Институтот постојано одржува средби со колеги од други универзитетски центри во интерес на унапредување на постојната и иницирање нови форми на меѓународна соработка и интернационализација.

Прилози

Прилог 9.2.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

9.3. Установата има на располагање соодветни финансиски ресурси за реализација на меѓународна соработка. За потребите на меѓународната соработка установата одвојува финансиски ресурси од сопствените приходи, но и користи средства од националниот буџет, странски донатори и програми, локалната самоуправа итн.	Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата во последните пет години со приказ на изворот на финансирање (буџет, сопствени приходи итн.).
--	---

Институтот нема на располагање наменски финансиски средства за меѓународна соработка, меѓутоа обезбедува средства за меѓународна соработка, пред сè, за учество на научни конференции (котизации, патни трошоци) во странство по објавените конкурси на МОН за оваа намена.

Прилози

9.4. Установата соработува со други институции во земјата и во странство во функција на реализација на студиските програми. Реализира заеднички проекти со странски универзитети (конференции, мобилност и други соработки), а резултатите од тие проекти се релевантни за студиските програми. Установата реализира заеднички програми со странски универзитети.	Листа на договори за меѓународна соработка вклучувајќи и за програмата Еразмус+; Приказ на конкретни соработки (конференции, мобилност и други соработки) со други институции во земјата и во странство (приказ за последните пет години со опис на соработката и релевантноста за студиските програми); Број и листа на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка (прикажан по години за последните пет години); Информација за реализација на заеднички програми со странски универзитети.
---	---

Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ соработува со други високообразовни и научни институции во земјата и во странство во врска со реализацијата и унапредувањето на студиските програми. Предмет на потпишаниот Договор за соработка со Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (склучен на 10.5.2022) се заедничките цели и интереси во развојот на наставата и научноистражувачката дејност, размена на наставен и научен кадар за реализација на проекти од научноистражувачки и образовен карактер, соиздавачка дејност итн.

Предмет на договорите со Институтот за јазик при Универзитетот во Сараево (склучен на 6.11.2018) и со Институтот за српски јазик, САНУ (склучен на 21.10.2022) се размена на искуства и практики на повеќе рамништа, работа на билатерални и на меѓународни научноистражувачки проекти, заедничка организација на научни конференции, соиздавачка дејност, размена на научна литература итн.

Во врска со конкретните форми на соработка, во последните пет години се реализирани повеќе научни конференции и сл.: Научна конференција „Опсена и друга колоквијална лексика у српском и македонском језику“, Депарتمان за српски јазик Филозофског факултета Универзитета у Нишу, 17 – 19.4.2019; Меѓународна научна конференција „Вроцлавски македонистички средби. Јазик, литература, култура“ / Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wrocławskie Spotkania Macedonistyczne. Język, literatura, kultura“, 26 – 27.10.2023; „Македонско-српски лингвистички средби“ на 20 – 21.5.2024.

Институтот има реализирано неколку меѓународни научни конференции на кои, покрај наставниот кадар, зедоа учество професори од повеќе странски универзитети, пред сè од славистичките центри, како и студентите на трет циклус студии на Институтот, но и на втор циклус како коавтори, слушатели или дискусанти.

Во 2019 год.: Меѓународен научен собир „Претходниците како современици. Македонскиот јазик во споредбените лингвистички проучувања“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 9 – 10.5.2019; Меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на филолошки и на културолошки истражувања“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 13 – 14.11.2019; Меѓународна научна конференција „Македонија: историја, јазик, култура. 70 години од завршувањето на граѓанската војна во Рција (1949 – 2019)“, во соорганизација со Институт за национална историја, ИСППИ и Здружението на децата бегалци, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 30.11.2019.

Во 2020 год.: Меѓународен научен собир „Јазикот во уметничката литература“, Денови на Благоја Корубин, 17 – 18.9.2020; V меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања (дома и надвор)“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 20 – 21.10.2020.

Во 2021 год.: Меѓународна научна конференција „Синтези: Рацин и Конески (100 години од раѓањето на Конески)“. Во соорганизација со Советот за македонски јазик при Владата на РСМ и НУЦК „Јордан Хаџи Константинов-Џинот“ – Велес, Велес 11.6.2021; Меѓународен научен собир „Благоја Корубин – втемелувач на македонскиот стандарден јазик. Јазикот во практиката“, XXV јубилејна манифестација „Денови на Благоја Корубин“, во рамките на „Отворените денови на Институтот за македонски јазик“, 19.10.2021, Љубојно; VI меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 20 – 21.10.2021.

Во 2022 год.: Јазикот и творештвото на авторите од Велес и Велешко, Рацинови средби, Народен театар „Јордан Хаџи Константинов – Џинот“, Велес, 14.6.2022; „Јазична работилница“ за „Лексиката во македонската народна проза“, Гратче, Кочанско 6 – 7.7.2022; VII меѓународна научна конференција „Македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, Отворени денови, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје 19 – 20.10.2022;

Меѓународен научен собир „Лексиката во народните говори – состојби и перспективи“, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 17 – 18.11.2022;
 Во 2023 год.: Меѓународен научен собир „Од збор до речник“, Денови на Благоја Корубин, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 4 – 5.5.2023; Научна конференција „Рацин меѓу Мисирков и Шопов“, Народен музеј – Велес, Велес 12.6.2023; VIII меѓународна научна конференција „Крсте Мисирков и македонскиот јазик – извор на научни истражувања“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 28 – 29.6.2023.
 Во 2024 год.: Меѓународен научен собир „Македонскиот јазик во светлината на семантичките проучувања“, Денови на Благоја Корубин, Делчево, 30 – 31.5.2024.

Прилози

Прилог 9.4.А. Извештај од директорот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ [Линк](#)

Прилог 9.4.Б. Договор за образовно-научна соработка со Филолошкиот факултет „Гоце Делчев“ – Штип [Линк](#)

Прилог 9.4.В. Договор за соработка со Институтот за јазик при Универзитетот во Сараево [Линк](#)

Прилог 9.4.Г. Договор за научна соработка со Институтот за српски јазик, САНУ, Белград [Линк](#)

Прилог 9.4.Д. Програми од „Отворени денови на ИМЈ“ [Линк](#)

Прилог 9.4.Ѓ. Програми од „Денови на Благоја Корубин“ [Линк](#)

9.5. Установата има востановено систем за привлекување на наставници и студенти од странство. Странски професори редовно се вклучуваат во наставата, ангажирани се како ментори или членови на комисии за оценка на магистерски и докторски трудови итн. Бројот на странски студенти се зголемува.	Листа на наставници од странство кои изведуваат настава или се вклучени во наставата (со информација за обемот на учеството во наставата, периодот и матичната високообразовна установа); Листа на наставници од странство вклучени како ментори или членови на комисии за оценка/одбрана на магистерски и докторски трудови; Број на запишани странски студенти по студиски програма за сите циклуси на студии во изминатите пет години.
--	---

Во рамки на воспоставената научноистражувачка соработка со професорите од повеќе странски универзитети, тие активно се вклучуваат како консултанти во врска со работата на одбрани магистерски и докторски дисертации што се однесуваат на поширокиот јужнословенски, балканистички и словенски контекст, овозможуваат размена на искуства за сродни истражувања и сл.

Прилози

Прилог 9.5.А. Листа на запишани странски студенти [Линк](#)

2. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

Во овој дел може да се достават дополнителни информации релевантни за квалитетот на високото образование. Овој дел не треба да биде подолг од 3 страници.

Изјава

Под полна материјална и кривична одговорност јас, _____ со ЕМБГ _____, одговорно лице во високообразовната установа _____ изјавувам дека сите податоци прикажани во Извештајот од самоевалуација на високообразовната установа _____ за периодот _____ се точни и вистинити.

ИЗЈАВИЛ,

(име и презиме)_____
(своерачен потпис)

СТАНДАРД 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ	
Индикатор	Документација
1.2. Установата има ефикасен и логичен систем за обезбедување на квалитет на образованието. Таа користи различни	Информација за алатките кои се користат за оцена и унапредување на квалитетот на високото образование (период на оцена, пристап итн.);

алатки за оценка и унапредување на квалитетот на образованието и редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на помошните/студентски служби и општото ниво на задоволство во текот на студиите. Активностите се спроведуваат врз база на утврден календар на активности.	Прашалник од сите спроведени самоевалуации или друга алатка која се користи за самоевалуација; Годишен календар на активности поврзани со обезбедувањето на квалитет.
<u>Овој дел го пополнува високообразовната установа</u>	
Пример на одговор: Установата еднаш годишно спроведува евалуација (360 степени) во кои се опфатени наставниот кадар, студентските служби и управата. Евалуацијата се спроведува во форма на анкета во електронска форма во декември (за предметите од зимскиот семестар) и април (за предметите од летниот семестар), најчесто во 11 недела на наставата). Просечното задоволство на студентите од наставниот кадар во учебната 2021/22 година изнесуваше 80%. Прашалникот за евалуација опфаќа 30 прашања кои ги подготвува Комисијата за евалуација на установата. Годишниот календар за активности поврзани со евалуација беше усвоен на седницата на Наставно – научниот совет одржана на 21.9.2021 година.	
Пример за прилози	
<u>Прилог 1.2.А. Прашалник од евалуација</u> (се вметнува линк до документот поврзан со прашалникот. Документот треба да е зачуван во фолдерот со сите останати документи).	
<u>Прилог 1.2.Б. Годишен календар на активности за 2020/21 година</u> (се вметнува линк до документот поврзан со годишниот календар на активности. Документот треба да е зачуван во фолдерот со сите останати документи) И др.	

Прилог 2 - Преглед на потребна документација за утврдување на исполнетоста на стандардите⁵ и индикаторите⁶ за квалитет во високото образование⁷

Стандард 1

СТАНДАРД 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ

⁵ Во стандардите 2, 3, 5 и 6 се оценува исполнетоста на индикаторите за секоја студиска програма акредитирана на високообразовната установа.

⁶ За сите индикатори се прикажуваат информации, акти и други релевантни информации за последните пет години.

⁷ По потреба, покрај доставената документација, исполнетоста на наведените индикатори се проверува за време на посетата на високообразовната установа.

ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Установата има политика за обезбедување на квалитет која е објавена и јавно достапна.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирана политиката на квалитет; Линк до објава на веб-страница.
Установата има ефикасен и логичен систем за обезбедување на квалитет на образованието. Таа користи различни алатки за оценка и унапредување на квалитетот на образованието и редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на помошните/студентски служби и општото ниво на задоволство во текот на студиите. Активностите се спроведуваат врз база на утврден календар на активности.	Информација за алатките кои се користат за оценка и унапредување на квалитетот на високото образование (период на оценка, пристап итн); Прашалник од сите спроведени самоевалуации или друга алатка која се користи за самоевалуација; Годишен календар на активности поврзани со обезбедувањето на квалитет.
Управата на установата е посветена на развојот и унапредување на квалитетот на образованието. Постои култура на координација и соработка помеѓу засегнатите страни во процесот. Установата поттикнува и обезбедува вклученост на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Примери на вклучување на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување на квалитет.
Во рамките на установата функционира посебно тело надлежно за развој и имплементација на политиката за обезбедување квалитет.	Акт за формирање на телото; Извештаи од неговата работа или записници од одржаните седници.
Установата редовно ги анализира информациите кои произлегуваат од системот за обезбедување на квалитет вклучувајќи ги и статистичките информации и презема мерки за подобрување на студиските програми врз основа на тие информации. Извештајот од самоевалуација е објавен на веб-страницата на установата.	Извештај од самоевалуациите спроведени во последните пет години; Акциски план или друг релевантен документ за имплементација на заклучоците и/или препораките од самоевалуациите; Линк до извештаи од евалуациите спроведени во последните пет години.
Обезбедувањето на квалитетот во установата претставува континуиран процес кој не завршува со извештајот од надворешната евалуација или со натамошното следење на установата. Препораките од претходната надворешна евалуација се имплементирани. Напредокот постигнат од последната надворешна евалуација е јасно демонстриран. ⁸	Извештај од надворешна евалуација од претходниот период; Акциски план; Извештај за преземени мерки и активности за имплементација на Акцискиот план.

Стандард 2

СТАНДАРД 2: КРЕИРАЊЕ, ОДОБРУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Установата има донесен/и акт/и или правила со кој се уредува постапката за изработка и	Акт во кој е регулирано прашањето;

⁸ Овој индикатор ќе биде предмет на оценка по завршувањето на првата надворешна евалуација односно при следната надворешна евалуација на установата.

одобрување на студиските програми за прв, втор и трет циклус на студии (доколку е применливо).	
Содржината на студиските програми кои се изведуваат во установата е добро осмислена и опишана. Таа е релевантна за целта на програмата и постигнување на резултатите од учењето. Целите на предметите се дефинирани и усогласени со исходот на образовниот процес (learning outcome). Студиските програми се изработени во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академско знаење и вештини, вклучително и такви кои може да бидат преносливи, што значи дека може да влијаат врз нивниот личен развој и може да бидат применети во развојот на нивните идни професии.	Студиска програма (се доставуваат сите студиски програми акредитирани на прв, втор и трет циклус, доколку е применливо и кои се изведувале во последните пет години); Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми и сите предмети; Опис на утврдените исходи на образовниот процес за сите студиски програми; Конкретни примери и резултати, најдобри практики.
Студиските програми одговараат на развојните потреби на општеството и економијата.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки.
Студиските програми се изработуваат/ревидираат во соработка со студентите и другите релевантни носители на интереси (деловна заедница, државни органи и други организации). Прибраните информации се анализираат, а програмата се прилагодува со цел да се избегне нејзино застарување. Процесот создава ефикасна средина за учење и поддршка на студентите.	Конкретни примери и резултати за соработка со студентите и другите носители на интереси, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Записници од одржани средби со студентите и другите учесници во процесот во функција на измена на студиските програми;
Студиските програми користат надворешна експертиза и референци. Програмата е усогласена со најдобрите странски практики и искуства.	Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми (со прикажана основна и дополнителна литература); Листа на надворешни/странски наставници или експерти кои се вклучени во студиските програми во последните пет години. Конкретни примери на усогласеност на студиските програми со најдобрите странски практики и искуства.
Студиските програми јасно го дефинираат целокупниот очекуван работен ангажман на студентот и вклучуваат добро структурирани надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии). Оптоварувањето овозможува студентот да учествува во надворешни активности за време на студиите. Практичната настава е соодветно валоризирана во оптоварувањето и нејзината реализација редовно се следи.	Приказ на очекуваното оптоварување на студентите (за сите студиски програми прикажано во број на часови (настава, часови и сл.), ЕКТС и очекувано оптоварување за совладување на предметните програми); Приказ за вклучувањето на практична настава во предметните односно студиските програми; Извештај за реализирана практична настава и надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии) во последните пет години за сите студиски програми.
Информациите за студиската програма објавени на сајтот на установата кореспондираат со официјалните записи.	Линк до веб-страница каде се објавени наведените информации. ⁹

⁹ Стручната комисија може да побара координаторот при АКВО да ги спореди објавените информации со официјалните записи во АКВО.

Информациите се објавени и на јазикот на кој се изведува програмата.	
Високообразовните установи ги следат и периодично да ги ревидираат своите студиски програми со цел истите ги постигнат поставените цели и да ги задоволат потребите на студентите и општествената заедница. Ревизијата е насочена кон континуирано подобрување на студиските програми. За активностите кои се планираат или се преземаат врз основа на ревизијата треба да се информираат сите засегнати учесници.	Извештаи за спроведена настава или информација за следењето на изведувањето на наставата; Индикатори и заклучоци; Приказ на ревидирани студиски програми во последните пет години со информации за природата на измената причините за спроведените промени и очекуваните резултати.
Статистичките податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, оценки, број и причини за напуштање на студиите итн.) редовно се следат и системски се анализираат.	Статистички податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, просечни оценки по предмети, број и причини за напуштање на студиите итн.) по академски години за последните пет години.

Стандард 3

СТАНДАРД 3: УЧЕЊЕ, НАСТАВА И ВРЕДНУВАЊЕ НАСОЧЕНО КОН СТУДЕНТОТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Установата има развиен механизам кој гарантира дека програмите се изведуваат на начин со кој се мотивираат студентите да земат активно учество во креирањето на процесот на учење и дека оценувањето на студентите го отсликува овој процес.	Приказ на системот за изведување на настава на ниво на установа; Акт/правила/стандарди или индикатори за квалитет во наставата; Конкретни примери за активно учество на студентите во процесот на учење.
Установата ја почитува различноста на студентите и нивните потреби, овозможува флексибилни пристапи на учење. Се користат различни модели на реализација на настава онаму каде е тоа возможно како и мноштво на педагошки методи.	Приказ на реализацијата на наставата за секоја студиска програма одделно; Опис на начините на изведување на наставата за сите студиски програми; Конкретни примери за иновативни методи во изведување на наставата.
Установата редовно врши адаптација на начините на изведување настава. Наставата се темели на интерактивно учење и учење ориентирано кон студентот. Пристапот на учењето е фокусиран на студентот, развојот на неговите вештини и компетенции. Пристапот е интердисциплинарен, базиран на студии на случај (case study) приспособен на циклусот на студии. Студиската програма вклучува и учење базирано на проекти.	Примери на студии на случај кои се користат во наставата, реализирани проекти во наставата или други методи релевантни за студиската програма и сл.; Примери/извештај за следење на наставата и постапување по слабости; Примери на извршена адаптација на начините на изведување на наставата.
Сите кои учествуваат во оценувањето на студентите (наставници, соработници итн.), се запознаени со постојните методи на тестирање и испитување и добиваат поддршка во развивањето на сопствени вештини во ова поле; оценувањето вклучува различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.	Преглед на методите на оценување и испитување на студентите за секој предмет од студиската програма со приказ на различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.
Критериумите и методите на вреднување и оценување на студентите се однапред објавени и познати.	Линк до веб-страница или друг документ во кој се опишани критериумите и методите на вреднување и оценување.

Оценувањето им овозможува на студентите да го демонстрираат степенот на постигнати резултати од учењето. Студентите добиваат повратни информации кои, по потреба се поврзани со совети за понатамошниот процесот на учење. Оценувањето се спроведува доследно и праведно за сите студенти, во согласност со постојните процедури. Резултатите ги исполнуваат очекуваните исходи од учењето. Начинот на оценување е прилагоден на целите на предметите. Каде што е возможно, оценувањето се спроведува од страна на повеќе испитувачи.	Просечни оценки постигнати од студентите по предмет за сите студиски програми, по академска година за последните пет години (доколку е применливо); Информација за начинот за доставување на повратни информации до студенти во делот на оценувањето; Конкретни примери на иновативни пристапи во оценувањето; Примери на предмети каде оценувањето се спроведува од повеќе испитувачи.
Во установата постои формална процедура за жалба вклучувајќи и пријава на корупција од студентите на сите видови на студии. Системот е функционален и ефикасен.	Акт во кој е регулирана постапката по жалба од студентите; Акти за спречување на корупцијата на установата; Приказ на поднесени жалби на студенти вклучувајќи и пријави на корупција во последните пет години со процент на позитивно и негативно решени жалби; Приказ на пријави на корупција во установата.

Стандард 4

СТАНДАРД 4: ЗАПИШУВАЊЕ И НАПРЕДУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ, ДИПЛОМИ И СЕРТИФИКАТИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Високообразовната установа соодветно ги спроведува однапред утврдените и објавени прописи кои ги покриваат сите фази на студирањето, т.е. запишувањето, напредувањето за време на студиите, дипломата и сертификатите. Прописите се јавно достапни.	Акт во кој е регулирано прашањето; Линк до веб-страница на објавата.
Установата има развиено функционална постапка и/или алатки за собирање и следење и за напредок на студентот и делува врз основа на добиените информации.	Информација за постоење на соодветни алатки за следење на напредокот на студентот; Доказ дека системот е функционален.
Високообразовната установа има развиено постапка за признавање на периодите на студирање и претходно учење, што вклучува и признавање на неформалното и формалното учење, на студентите за време на студиите, вклучувајќи и за време на мобилноста на студентите.	Акт во кој е регулирано прашањето; Листа на студенти на кои им е признато неформалното и формалното учење вклучувајќи и за време на мобилноста, за последните пет години.
По завршувањето на студиите, студентите добиваат документација која ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на успешно завршените студии. Документација е јасна, разбирлива и сеопфатна.	Диплома, уверение и додаток на диплома

Стандард 5

СТАНДАРД 5: НАСТАВЕН КАДАР ¹⁰	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Високообразовната установа обезбедува компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите како и на предвидените наставни предмети.	Биографии на ангажираниот наставен кадар на сите студиски програми во Eurorass формат (со информации за последните пет години, информации за профилот вклучувајќи завршени циклуси на студии и стекнато звање, податоци за остварена научноистражувачка работа и резултати); Одлуки за избор во звање; Преглед на предмети кои кадарот го предавал во изминатите пет години на сите циклуси на студии на установата (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице).
Објавените трудови на наставниот кадар во референтни научни публикации во последните 5 години се релевантни и придонесуваат во развојот на квалитетни студии односно научната област.	Преглед на бројот на објавени трудови во референтни научни публикации (согласно чл.2.т.21.од ЗВО) на наставниот кадар во последните пет години прикажан групиран по категории предвидени во чл. 2. т.21 (А-Ѓ) од ЗВО. За секоја категорија се презентираат резултатите по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице како и вкупниот број трудови за високообразовната установа; Листа на објавени трудови во референтни научни публикации со линк до публикацијата/трудот.
Оптоварувањето на кадарот во делот на наставата е балансирано. Наставниот кадар се ангажира согласно законските одредби. Бројот на часови на наставниот кадар на годишно ниво е соодветен за реализација на квалитетна настава	Преглед на бројот на одржаните часови на наставниот кадар и предметите кои ги предавале на сите циклуси на студии (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице за сите циклуси на студии (прв, втор и трет циклус на студии, доколку е применливо). <i>Се води сметка за примената за чл.161 ст. 9 и 10 од ЗВО.11;</i> Одлуки за распоред на работи и работни задачи за сите циклуси на студии во последните пет години; Извештаи за спроведена настава за сите циклуси на студии во последните пет години (доколку е применливо); Доказ дека на установата има најмалку 10 лица во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време.
Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати. Праксата на установата кореспондира со утврдените критериуми.	Акт на установата (на пример, Правилник за избор во наставно – научни звања кој се применува или друг акт во кој е регулирана постапката и критериумите за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања); Преглед на лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања (со преглед на број на пријавени кандидати, број на избрани кандидати и број на лицата кои не се избрани за сите конкурси во последните пет години). Линк до Билтен во кои се објавени рецензии за избор на наставниот кадар со број на страна.
Установата има развиено постапка за обезбедување на соодветни работни услови за наставниот кадар. Кадарот располага со соодветна информатичка опрема, пристап	Акт на установата или друг акт во кој е регулирано обезбедувањето на соодветни работни услови за наставниот кадар; Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата; Попис на информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата, обезбедена во последните пет години (со вредност на опремата и изворот на

¹⁰ Се однесува на лицата избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност.

¹¹ Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од учебната година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети на прв циклус на студии, на еден или на повеќе универзитети и најмногу четири наставни предмети на втор циклус на студии, на еден или на повеќе универзитети.

до релевантни електронски бази од областа/студиската програма, соодветни просторни услови како и други ресурси релевантни за нивната работа.	финансирање); Преглед на релевантни електронски бази од областа/студиската програма до кои е обезбеден пристап во установата; Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми.
Установата нуди можности за професионален развој на наставниот кадар и постојано да го мотивира; редовно организира обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава, за нивните педагошки и технички вештини Установата редовно ги следи техничките вештини на наставниот кадар.	Акт на установата или друг акт во кој е регулиран професионалниот развој на наставниот кадар. Листа на обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години и финансирани од установата со листа на учесници и програма; Листа на обуки обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години финансирани од други установи/институции/организации со листа на учесници и програма . Конкретни примери и резултати, најдобри практики на мотивирање на наставниот кадар во последните пет години; Извештај/анализа за техничките вештини на наставниот кадар (доколку е применливо).
Установата ангажира визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Нивниот профил е релевантен за студиската програма и носи додадена вредност.	Листа на визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма (тип на ангажман, област/предмет и период) за последните пет години; Биографии на ангажираните визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма на сите студиски програми (Europass формат).
Се поттикнува научна работа со цел да се зајакне поврзаноста меѓу наставата и науката. Системот добро функционира и е ефикасен.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики.
Високообразовната установа поттикнува иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.	Конкретни примери и резултати за воведени иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.
Установата има востановен систем на академски интегритет и спречување на плагијаризам.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулиран индикаторот; Извештаи за спроведена проверка преку системот на плагијати за учебници, учебни помагала или научни трудови објавени од установата (извештаи за најмалку 5% од објавените публикации во последните пет години).
Установата има политика/документ/ акт за научноистражувачка работа. Индикаторите за научноистражувачката работа се утврдени и редовно се следат.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулирана научноистражувачката работа и/или се утврдени индикаторите за научноистражувачката работа. Извештај/анализа за исполнување на индикаторите за научноистражувачката работа (доколку е применливо).
Научноистражувачката работа кореспондира со локалните, регионалните и/или националните развојни цели како и социо-економскиот и културниот контекст. Ефектот од научноистражувачката работа на локалните, регионалните и/или националните развојни цели	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки

редовно се следи, врз основа на кој се вршат соодветни подобрувања.

Стандард 6

СТАНДАРД 6: РЕСУРСИ ЗА УЧЕЊЕ И ПОДДРШКА НА СТУДЕНТИТЕ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Установата обезбедува соодветно финансирање на активностите за учење и настава и на тој начин овозможува соодветни и лесно достапни ресурси за учење и поддршка на студентите. Системот за финансирање на установата односно студиските програми е ефикасен и се базира на потребите на студентите. Установата располага со систем за финансирање на научноистражувачка дејност кој сеопфатен и ефикасен.	Финансиски план од претходните пет години Финансиски извештаи од претходните пет години Приказ на финансирање на научноистражувачката дејност (со наведен процент од вкупните/сопствените приходи кој се издвојува за научноистражувачка работа)
Техничките ресурси на установата (библиотеки, лаборатории, простории за работа, информатичка опрема и др.) се соодветни за реализација на студиската програма. Студентите и наставниот кадар вклучувајќи ги и лицата со посебни потреби имаат пристап до сите ресурси. Установата располага со соодветна инфраструктура за учење на далечина. Техничките ресурси се предмет на редовен мониторинг во установата.	Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациони единици, служби); Попис на функционална информатичка опрема наменета исклучиво за студентите; Попис на библиотечен фонд на установата како и попис на библиотечен фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма); Попис на информатички ресурси за учење на далечина; Информација за ресурси достапни на лицата со посебни потреби; Информација за мониторинг на техничките ресурси во установата.
Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана и е во функција на внатрешното обезбедување на квалитет. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава како и потребите на различната студентска популација (на пример, студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби). Бројот на вработени помошните/административните служби и нивниот профил е соодветен за бројот на студенти на сите видови на студии. Помошниот и административен кадар има можност за развој на сопствените компетенции.	Приказ на можностите кои постојат во рамките на помошните/административните служби за потребите на различната студентска популација студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби; Приказ на број на вработени и нивниот профил во помошните/административните служби; Листа на вработени во помошниот и административниот кадар кои посетувале обука за развој на сопствените компетенции во изминатите пет години (со наведен период).
Установата го поттикнува вклучувањето на студентите во научноистражувачки проекти на сите циклуси на студии.	Листа на студенти кои биле ангажирани во научноистражувачки проект на сите циклуси на студии во изминатите пет години (со назив на проектот, имплементатор на проектот, информација за финансирање и линк до резултатите од проектот); Процент на студенти вклучени во научноистражувачки проекти во однос на вкупниот број на студенти по циклуси на студии.
Студентите имаат на располагање специфични форми на поддршка вклучувајќи: советник за академски развој кој	Приказ на специфични форми на поддршка на студентите во установата; Број на студенти кои користеле специфични форми на поддршка во

го следи нивниот развој, дава поддршка за планирање на кариерата и други академски предизвици и/или функционален Центар за кариера, менторски сесии, психолошка поддршка и др.	последните пет години; Приказ на услуги на Центар за кариера и спроведени активности во последните пет години; Број на студенти кои следеле обука/тренинг/пракса или друг вид на поддршка преку Центарот за кариера во последните пет години.
Установата има функционален систем за следење на членовите на Алумни заедницата. Алумни заедницата е вклучена во развојните планови на установата. Установата организира редовни настани и/или иницијативи преку кои се одржува контактот со завршените студенти.	Приказ на системот за следење на Алумни заедницата (доколку е применливо); Број на членови на Алумни заедницата регистрирани во системот (доколку е применливо); Приказ на активности со Алумни заедницата во последните пет години; Доказ дека системот е функционален.
Студентите активно учествуваат во управувањето на установата. Во рамките на установата функционира студентско собрание и студентски правобранител односно негов заменик. Установата ги поддржува општествените, културните и спортските активности на студентите. Таа им овозможува простории, поддршка како и годишен буџет.	Акт во кој е регулирано прашањето за учеството на студентите во управувањето; Приказ на учеството на студентите во органите на високообразовната установа (со релевантни показатели); Одлука за избор на членови на Студентско собрание и извештај од последните спроведени избори; Одлука за избор на студентски правобранител односно негов заменик; Приказ на поддржани општествени, културни и спортски активности на студенти од страна на установата (наведен со назив на активност, временски период буџет) за последните пет години.
Студентите се запознаени со услугите и можностите кои им стојат на располагање.	Приказ за начинот на кој студентите се запознаваат со услугите и можностите кои има стојат на располагање; Промотивни материјали, публикации или линк до објави на веб-страница.

Стандард 7

СТАНДАРД 7: УПРАВУВАЊЕ СО ИНФОРМАЦИИ	
Индикатор	Документација
Високообразовната установа редовно прибира, анализира и користи информации кои се важни за успешно спроведување на студиските програми и другите активности. Преку ефикасен процес на собирање и анализа на податоци за студиските програми и другите активности, податоците се внесуваат во внатрешниот систем за обезбедување квалитет.	Опис и приказ на системот за прибирање и обработка на информации Акт за регулирање (доколку е применливо) Доказ дека системот е функционален.
Информациите кои се прибираат се релевантни за профилот на установата односно студиските програми и вклучуваат: клучните показатели на успехот; профилот на студентската популација; напредокот на студентите, успехот и стапката на отпишување на студентите; степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите; ресурсите за учење и поддршката кои се достапни на студентите, податоците за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери итн. Студентите и вработените се вклучени во процесите на обезбедување и анализа на	Приказ на податоци кои се прибираат и начинот на анализа од прибраните податоци; Конкретни примери на вклучување на студентите и вработени во процесот; Конкретни примери на ползување на информациите обезбедени во процесот.

податоците како и во планирањето на активностите кои произлегуваат од нив.	
Установата води регистар на значајни настани, активности и процеси. Податоците се собираат, анализираат и се користат потребите на стратешкиот менаџмент на установата.	Информација за значајни настани, активности и процеси.
Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма) особено на информациите поврзани со податоците на студентите, резултатите од испитите, дискусијата на дигиталните платформи итн. е заштитена. Установата соодветно ги штити личните податоци на сите засегнати страни.	Акт на установата; Опис на практиката за заштита на личните податоци; Други релевантни документи или политики на установата.

Стандард 8

СТАНДАРД 8: ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Високообразовната установа редовно објавува податоци за своите активности и за студиските програми. Информациите објавени на веб-страницата и другите медиуми (печатени, социјални медиуми) на установата се точни, јасни, прецизни, објективни, ажурирани и лесно достапни. Установата редовно учествува или организира саеми на кои ги презентира своите активности и студиски програми. Информациите кои се однесуваат на активностите на високообразовните установи се корисни за потенцијалните и за тековните студенти, како и за поранешните студенти, други лица и јавноста.	Линк до објави или достава на печатени материјали преку кои се објавуваат активности на установата; Извештај за спроведени активности, прес клипинг или друг релевантен приказ за присуството во медиумите; Извештај за учество или организација на саем/и; Други релевантни материјали или конкретни примери.
Високообразовната установа има објавено податоци за своите активности, вклучително и информации за студиските програми кои ги реализираат, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите со кои студентот се стекнува како резултат на учењето, постапките кои се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, стапките на проодност и условите за учење кои им се на располагање на студентите, информациите за потенцијално вработување на дипломираните студенти како и документите предвидени во член 21 став 3 од Законот за високо образование.	Линк до наведените елементи во индикатори; Линкови до документите предвидени во член 21 став 3 од ЗВО: Статутот на единицата (со сите измени и дополнувања) и другите акти со кои се уредуваат внатрешните односи; 2. Решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и решение за почеток со работа за секоја студиска програма одделно; 3. Актот за систематизација; 4. Деловникот за работа на наставно-научниот, односно научниот совет; 5. Правилникот за плати и надоместоци на единицата; 6. Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник објавен во Билтенот, 7. Распоредот на работни задачи за тековната учебна година, 8. Завршна сметка, 9. Годишен извештај, 10. Прифатени теми за изработка на магистерски трудови; 11. Прифатени теми за изработка на докторски трудови; 12. Акти кои ги носи единицата согласно други закони и 13. Етичкиот кодекс.
Клучните исходи од учењето и од научноистражувачката работа се објавуваат на веб-страницата на установата. На пример, пред одбрана на докторската дисертација, истата задолжително се објавува на веб-страницата на високообразовната установа на која се	Линк до релевантни објави на веб-страницата на установата поврзани со исходите од учењето или научноистражувачката работа; Линк до објавени докторски дисертации и други релевантни исходи од учењето (доколку е променливо).

изведува третиот циклус на студии (доколку е применливо).

Стандард 9

СТАНДАРД 9: МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
Студентите активно ги користат можностите за мобилност на студентите. Мобилноста е соодветно вреднувана и признаена.	Број и листа на студенти кои користеле мобилност прикажани по студиски програми во последните пет години за сите циклуси на студии (со приказ на период на мобилност, институција – домаќин, студиска програма) вклучувајќи мобилност преку програмата Еразмус+; Процент на студенти кои користеле мобилност како дел од вкупниот број на студенти (за последните пет академски години, за сите циклуси на студии); Информација за практиката на соодветно вреднување и признавање на мобилноста на студентите (акт/и или конкретни примери).
Установата има развиено политика за меѓународна соработка и интернационализација. Таа има утврдено индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација. Овие индикатори редовно се следат. Определено е посебно тело надлежно за меѓународната соработка и интернационализација во рамките на установата.	Акт/политика за меѓународна соработка и интернационализација; Индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација; Извештај од следење на индикаторите за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка; Акт за формирање на посебно тело надлежно за меѓународна соработка и интернационализација; Записници од одржани седници или друг документ кој покажува дека телото е функционално (годишен план, извештај од спроведени активности итн).
Установата има на располагање соодветни финансиски ресурси за реализација на меѓународна соработка. За потребите на меѓународната соработка установата одвојува финансиски ресурси од сопствените приходи, но и користи средства од националниот буџет, странски донатори и програми, локалната самоуправа итн.	Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата во последните пет години со приказ на изворот на финансирање (буџет, сопствени приходи итн.).
Установата соработува со други институции во земјата и странство во функција на реализација на студиските програми. Реализира заеднички проекти со странски универзитети (конференции, мобилност и други соработки), а резултатите од тие проекти се релевантни за студиските програми. Установата реализира заеднички програми со странски универзитети.	Листа на договори за меѓународна соработка вклучувајќи и за програмата Еразмус+; Приказ на конкретни соработки (конференции, мобилност и други соработки) со други институции во земјата и странство (приказ за последните пет години со опис на соработката и релевантноста за студиските програми); Број и листа на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка (прикажан по години за последните пет години); Информација за реализација на заеднички програми со странски универзитети.
Установата има востановено систем за привлекување на наставници и студенти од странство. Странски професори редовно се вклучуваат во наставата, ангажирани се како ментори или членови на комисии за оценка на магистерски и докторски трудови итн. Бројот на странски студенти се зголемува.	Листа на наставници од странство кои изведуваат настава или се вклучени во наставата (со информација за обемот на учеството во наставата, периодот и матичната високообразовна установа); Листа на наставници од странство вклучени како ментори или членови на комисии за оценка/одбрана на магистерски и докторски трудови; Број на запишани странски студенти по студиски програма за сите циклуси на студии во изминатите пет години.

